

ВІСНИК

VISSNYK

THE HERALD

Суспільно-політичний місячник

РІК XXX, Ч. 1 (321)
YEAR XXX, № 1 (321)

СІЧЕНЬ 1976
JANUARY 1976

ЦІНА 0.80 ЦЕНТІВ
PRICE \$ 0.80

ВІСНИК

VISSNYK

THE HERALD

Суспільно-політичний місячник

РІК XXX, Ч. 1 (321)
YEAR XXX, № 1 (321)

СІЧЕНЬ 1976
JANUARY 1976

ЦІНА 0.80 ЦЕНТІВ
PRICE \$ 0.80

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І С Т:

З Новим Роком!	1
Звернення Проводу ОУН(р) до українського громадянства в справі збірки на Визвольний Фонд	2
В. Гут Кульчицький — Про атомову війну, експертів і таємні сили	3
Мих. Кушнір — Книжки утверджують поняття Батьківщини	6
На прославу ген. Романа Шухевича	7
Комунікат ВАКЛ	7
Ю. Тис-Крохмалюк — Куди йдуть події?	9
М. Гікавий — „Українська Держава відновиться”	11
Н. Н. — Україна в складі Росії-СССР	13
Т. Тернопільський — З большевиками по-большевицьки	16
За розвал російської імперії	17
С. Корнич — Огляд світових подій	19
Я. Курдидик — Таємниця виграшу ЗСА в Другій світовій війні	25
В. С-ко — Розбазарювання народніх грошей	28
Іван Левадний — Декабристи	31
Павло Незабудько — Гльобальний гавкіт	33

ВІСНИК

З НОВИМ РОКОМ!

З НОВИМ РОКОМ, БРАТТЯ МИЛІ,
В НОВИМ ЩАСТІ, В НОВИЙ СИЛІ
РАДІСНО ВІТАЮ ВАС
І БАЖАЮ, ЩОБ В ЗДОРОВ'Ю,
В МИРІ, З БРАТНЬОЮ ЛЮБОВ'Ю
ВІДТЕПЕР ІШОВ НАМ ЧАС.

І БАЖАЮ, ЩОБ ТРУДЯЩЕ
ТЕ ЖИТТЯ ВАМ ЯКНАЙКРАЩЕ
БЕЗ БІДИ МИНУЛО ВСІМ,
ЩОБ ДУМКАМИ МИ МІЦНІЛИ,
БАГАТІЛИ, НЕ БІДНІЛИ,
ЩОБ ВЕСЕЛИЙ БУВ ВАШ ДІМ.

І БАЖАЮ, ЩОБ МИ ЗГІДНО,
СМІЛО, СВІДОМО, СВОБІДНО
ЙШЛИ ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ,
В СВОЇЙ ХАТІ ЖИТЬ ПО-СВОМУ,
НЕ КОРИТИСЯ НІКОМУ,
ЛАД НАЙКРАЩИЙ ЗАВЕСТИ.

ЩИРИЙ ПРАЦІ — БОГ ПОМОЖЕ!
ДАЙ ВАМ, БОЖЕ, ВСЕ, ЩО ГОЖЕ!

ІВАН ФРАНКО

Відсвяткувавши згідно з нашими стародавніми традиціями Празник Різдва Христового, вступаємо в новий, 1976-ий рік. Що принесе він світові і нашому народові на рідних землях та в розсіянні? Не дано людині бачити майбутнього. Але своєю вірою, працею, розумом і прагненнями може його творити. Український народ прагне волі, незалежності і справедливого соціального ладу на своїй землі. І жертвенною боротьбою, незчисленними жертвами його краці сини та дочки на Батьківщині і на еміграції зближують для України щасливе майбутнє. З глибокою вірою в Божу справедливість, з вірою в свій народ вони напевно досягнуть свою мету.

З НОВИМ РОКОМ!

Головна Управа ООЧСУ
Редакція і Адміністрація „Вісника ООЧСУ”

ЗВЕРНЕННЯ

ПРОВІДУ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ОУН ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В СПРАВІ ЗБІРКИ НА ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД

У К Р А І Н Ц І !

Це чергове звернення у справі збірки на Визвольний Фонд ОУН спрямовуємо до Вас у Році ген. Романа Шухевича-Чупринки, в році присвяченому українській жінці-героїні, у 50-ту річницю Спілки Визволення України і Спілки Української Молоді — в році, коли наші передові борці і український народ посилюють визвольну боротьбу, коли вся українська національна спільнота у вільному світі ще з більшою гостротою усвідомлює необхідність продовжувати всіма засобами боротьбу і посилює голосні акції у всьому світі за визволення України з-під московської окупації.

Може декому здаватися, що наш найбільший ворог — імперіялістична Москва досягає вершка своєї брутальної сили і могутності, коли в своїй самопевності і почутті безкарності посилює заходи для ліквідації уярмлених народів шляхом русифікації і совєтизації, а назовні тероризує і шантажує інші народи своїм збройним потенціалом та накидає їм сваволю, з метою підкорити собі увесь світ. Однак сила Москви сумнівної вартості. Якраз у цих божевільних намаганнях московського імперіяльного центру криється зародок його остаточного краху. Недавня конференція „безпеки” у Гельсінках, де облудна совєтська „дипломатія” черговий раз обдурила західний світ, викликала дуже небажану для Москви реакцію. На Заході вже усвідомлюють величезну загрозу збоку загарбницької Москви і розуміють історичну необхідність ліквідації ССРСР та розчленування цієї останньої колоніальної імперії на вільні суверенні держави окремих народів. Не зважаючи на дальше формальне існування політики „детанту”, у світі йде невідхильно до чергової конфронтації, до Третьої світової війни, що її може викликати спалах у будь-якому із численних запальних пунктів нашої землі.

На 5-му Великому Зборі ОУНр, що відбувся під кінець минулого року, не тільки стверджено повну співзвучність і нерозривну ідейно-світоглядovu, політично-програмову і дійову єдність українського народу і ОУНр, але визначено теж чергові напрямні на шляху боротьби за визволення України.

Дві протиставні сили: національна ідея — націоналізм України та інших поневолених націй, і московсько-більшевицьке самодержавство — стоять у непримиренній боротьбі, як два антиподи: **КИЇВ ПРОТИ МОСКВИ!** Настає вирішальна пора, коли в зударі двох світових таборів у висліді одночасного революційного зриву всіх поневолених народів в ССРСР — мусить провалитися

злочинна Москва, вже сьогодні ізольована морально від усього свободолюбного людства.

Для повного здемаскування Москви і її людо-ї народобивчих плянів у світі, для визвольної справи працює Організація Українських Націоналістів-революціонерів зокрема через своїх провідних членів, що ведуть постійно політично-дипломатичні акції, організують і беруть видатну участь у міжнародних антикомуністичних організаціях і конгресах, інформують державних мужів і впливових політичних діячів шляхом прямих розмов, меморіалів і різних публікацій чужими мовами, всіляко розкривають брехливу совєтську пропаганду та несуть у світ українську правду і допомогу Україні.

Вся ця велика і необхідна праця вимагає великих коштів. Ми з гордістю можемо сказати, що незалежна і безкомпромісова самостійницька політика ОУНр завжди велася й ведеться тільки своїми, українськими людьми і українськими коштами. ОУНр завжди була зі своїм народом і завжди спиралася лише на підтримку свого народу. З признанням стверджуємо, що жертвність нашої громади на українську визвольну справу велика і постійна. Тут слід згадати великий дотеперішній успіх нашої акції пожертв на **ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ** — ненарушимий, а лиш відсотки з якого призначені на фінансування великих заходів спрямованих в Україну. А для ведення постійної праці і боротьби необхідний постійний диспозиційний фонд, що його кожного року щедро жертвує українська громада.

Хай же й у цьому році, Році ген. Романа Шухевича-Чупринки, Головного Командира ославленої УПА, в Році нескореної української Жінки-Героїні та всіх борців за волю і державну незалежність України, можливо — напередодні вирішальних подій у світі, — збірка на Визвольний Фонд ОУН буде ще краще зорганізована, всеохоплююча, поширена на всі круги української спільноти у вільному світі. Бож **ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД ОУН** — це **НАРОДНИЙ ФОНД БОРОТЬБИ**.

Слава Україні!

Вересень 1975 р.

Пр о в і д
Організації Українських Націоналістів

ПОДЯКА

Головна Управа ООЧСУ всім Відділам, організаціям і окремим особам, що привітали її з святом Різдва Христового, складає щире подяку і бажає їм щасливого Нового Року.

В. Гуг Кульчицький

ПРО АТОМОВУ ВІЙНУ, ЕКСПЕРТІВ І ТАЄМНІ СИЛИ

Третя світова війна і атомовою війна — це покищо немов синоніми. До цього часу, здається, ніхто й натяку не робив на те, щоб Третя світова війна могла бути не атомовою, як також ніхто не думав про атомову війну інакше, як про світову. Та недавно відбувся дискусійний панель на тему „Чи можлива нуклеарна війна до 1999 р.?", в якому брало участь п'ять визначних учених, членів факультету Семінару для контролю зброєння, зорганізована спільно Гарвардом і МІТ (Месачусетс Інститут он Технолоджі). На тому панелі в загальному панувала думка, що дуже можливою є нуклеарна війна локального характеру, тобто хоч війна атомовою, але не світова. Звіт про панель був надрукований у „Гарвард Мегезін" за листопад 1975 р. і з ним варто познайомитися, бо це думки членів наукової еліти з урядовими зв'язками. Панелістами були: Пол Доті, біохемік, Річард Гарвін, фізик, „наш" Джордж Б. Кістяковський, хемік (до його біографічних даних редакція додала „воз борн ін Раша"), Джордж Ратджерс, професор політичних наук, та модератор Томас Шелінг, професор політичної економії. Всі п'ять довше чи коротше були зв'язані з Вашингтоном як наукові дорадники президентів або Департаменту Оборони.

Не конче Армагедон.

Які є можливості атомової війни до кінця цього сторіччя — було основним питанням, і на нього всі панелісти відповіли однозгідно: якщо нічого не зміниться, світ атомової війни не зможе оминути.

У редакційних приміщеннях „Бюлетін ов ди атомік саснтіст" є годинник, який уже 28 років символізує небезпеку атомової загрози. Годинникова вказівка ніколи не була далеко від 12-ої год., а хвилинка посувається вперед чи назад залежно від оцінки редакцією „Бюлетеня" міжнародної політичної ситуації. Тепер годинник показує за дев'ять хвилин дванадцятую. Панелісти аж так песимістично на теперішню ситуацію не дивилися. Властиво тепер ця загроза, на їх думку, відносно мала. Виходило це з їхнього розважання над причинами. Хоч брали вони до уваги можливість атомової війни між

„надпотугами" чи між державами НАТО і Варшавського Пакту, це їх фактично багато не турбувало, бо всі вони уважали, що надпотуги мають добру контролю над своєю атомовою зброєю.

А турбувало всіх, і панелістів і модератора, поширення атомової зброї. Бо, як твердив Т. Шелінг, „у 1999 р. ми не зможемо краще контролювати нуклеарну зброю в світі, як тепер ми контролюємо „сатердей-найт спешел" (малі револьвери), героїну чи порнографію." Або, як казав Дж. Ратджерс: — „Я припускаю, що ізраїльтяни і араби, індійці і пакистанці чи якісь дві африканські країни евентуально вживатимуть нуклеарну зброю." Він також висловив переконання, що коли буде нуклеарна війна, то вона почнеться одною з нових нуклеарних потуг, де нагляд і контроля можуть бути недостатньо виспеціалізовані і де уряд не такий стабільний, як наш."

І турбувало панелістів ще й те, що з поширенням зброї іде в парі і її розвиток, який зменшує її розмір, засяг і силу. „Страшно усвідомити — казав Т. Шелінг, — що коло 1999 р. прилад із силою, яка зможе знищити ціле місто, правдоподібно, зможе нести на плечах яканебудь сильна людина."

Та одночасно з причини якраз отих двох факторів: поширення і, так би мовити, здрібнення атомової зброї, найбільш правдоподібно першу атомову війну почне країна „з малою кількістю населення, яка вживе нуклеарну зброю проти свого сусіда, і жертви тієї війни не будуть аж такі великі". Або, як сказав П. Доті: „Нуклеарна війна заради спектру сили зброї не є конечно тотожна з Армагедоном."

Оптимісти і песимісти.

Так виглядало б, на думку панелістів, якщо б у світі нічого до кінця сторіччя не змінилося. Які ж є можливості для будь-яких змін? Це було друге важливе питання, і тут панелісти поділилися, згідно з опінією самого модератора, на оптимістів і песимістів, тобто тих, які висловлювали переконання, що можна винайти якісь способи, щоб оминути нуклеарну війну, і тих, що таких можливостей не бачили.

Два з панелістів, Р. Гарвін і П. Доті, погоджувалися на типово американську розв'язку: аби гроші, то спосіб знайдеться. Р. Гарвін скаржився, що бюджет Департаменту Оборони в десять тисяч разів більший, як бюджет Агенції для контролю зброєння і роззброєння, і тому „ми не можемо зібратися з силами, щоб заініціювати справжню контролю зброєння.” А маючи гроші він намалював би програму, щоб припинити поширювання нуклеарної зброї. П. Доті таке „намалювання” вважав за „неможливе завдання”, але він вірить у силу досліджень і студій. „Якщо б такі студії були серйозно забезпечені грошима, — доказував він, — проблема серйозно б студіювалася. Це також відкрило б для публічної аналізи цілий ряд можливостей, які тепер не дискутується просто тому, що уряд не виявляє виразного зацікавлення ними.”

Дж. Б. Кістяковський же назвав їх обох мрійниками, бо він належить до крайніх песимістів. „Хід подій, — твердив він, — не може бути змінений тим, що Агенція для контролю зброєння і роззброєння дістане більше грошей і вестиме якісь мудрі дослідження.” І твердив він далі, що „не було випадку в історії, коли б абсолютно хворобливі зброєнєві перегони закінчилися мирно просто через завішення зброї. Перегони в зброєнні звичайно кінчалися війнами.”

Та, згідно з наставленням панелю, Дж. Б. Кістяковський, говорячи про зброєння, не думав про нуклеарну війну між країнами НАТО і Варшавського Пакту. Для нього „найбільш застрашливими” є самі перегони в зброєнні, бо вони дають злий приклад для решти світу. І тому він накинувся на поведінку Уряду ЗСА останніх років. „Публічна опінія Америки останніх років, — казав він, — якщо йдеться про закордонну політику ЗСА”, була під натиском реклами такої ж ефективної, як її вживає Медісон Авеню. Всі оті „пориви до миру”, „генерації миру” тільки заколисували населення почуттям фальшивої безпеки. А в дійсності перегони у зброєнні тривають і посилюються. Остання ж умова САЛТ у Владивостоку „забезпечує перегони в зброєнні проти всяких контролерів зброєння на наступних десять років.”

Містерійні зрушення.

Стисло беручи, Дж. Б. Кістяковський не є стовідсотковим песимістом, бо він тільки твердив, що не бачить можливостей винайти спосіб, який міг би війну відвернути. Але він вірить у „щось”, у „дуже могутні сили”, у „далекойдучі соціальні зрушення”, які відвернуть атомову війну. Те „щось”, ті „зрушення” часом дуже туманні, а часом дещо конкретизуються, але він, немов сам побоюючись того, що починало висуватися з туману, знов накидав на нього поволоку містерійності.

Спочатку говорив він про „якісь дуже далекойдучі соціальні зрушення”, які „змінять світ” і тим самим „драстично змінять теперішній хід подій”, але „природи яких” він не може передбачити. Тоді ті „зрушення” він дещо конкретизував, припускаючи можливість „ненуклеарної революції у світі тих, які не мають”, бо „що в дійсності радикально мусить бути змінене — це соціально-економічні умови в світі.”

А як це може статися? „Мені видається дуже можливим, — пояснював Дж. Б. Кістяковський, — що задовго перед кінцем цього сто-

МІЖНАРОДНІ ТЕРОРІСТІ — ВИХОВАНЦІ МОСКВИ

Брасн Крозієр, директор престижного Лондонського Інституту для Дослідження Міжнародних Конфліктів, заявив на засіданні сенатської Підкомісії в справах внутрішньої безпеки: „Найбільшим підривним центром у світі є Москва”. На основі переконливих даних він свідчив, що ССРСР підготує і озброєне різного роду терористичні і субверсивні групи, подеколи навіть такі, які декларують себе як антисоветські.

Московська школа, де підготовляють терористів, має „невинні” назви Інституту Леніна, Інституту Соціальних Наук і Міжнародного Інституту Марксизму-Ленінізму, що знаходиться під безпосередньою контролею ЦК КПСС.

Директором цього інституту є Ф. Риженко, а його помічниками Г. Черніков і В. Прібитков, що є зв'язковим з Центральним Комітетом КПСС.

Кожний курс в цьому інституті триває шість місяців. Число студентів коливається від 300 до 600, в тому числі жінок. Найбільші групи студентів становлять латиноамериканці, менші — араби, європейці, азійці та африканці.

Брасн Крозієр не сумнівається, що „віденську акцію”, в якій забрано як закладників міністрів кількох держав і вбито трьох людей, інспірувало КГБ.

річчя могутні сили діятимуть на нації в тому напрямі, щоб вони зреклися значної частини своєї абсолютної суверенності, до якої звикли для того, щоб зберегтися." А чому? Бо „якийсь рід інтернаціонального механізму мусить бути введений, щоб розділити світові ресурси." Модератор запитав: „Чи ми перестанемо бути можливою країною в світі, який переважно є бідний?" — „Так, — відповів професор. — До певної міри ми можливо будемо змушені посунутися до тієї крайності". — А чи це приведе до роззброєння? — „Ні. Я повний песиміст якщо йдеться про роззброєння, але плекаю слабу надію, що щось станеться, що врятує світ від нуклеарної загрози." Тобто проф. Кістяковський знов повернувся до тієї якоїсь містерійної сили, того незбагненого, невідомого „щось".

Дж. Ратдженс пробував один аспект думок Дж. Кістяковського, а саме аспект правління, сконкретизувати і висунув дві можливості: 1. Кондомініальний підхід, при якому ЗСА і СРСР увійшли б у спілку, щоб правити світом, і його відкинув в переконанні, що він не працював би; 2. Світовий уряд б о ж, логічно беручи, в чийсь руки нації мусів би скидати оті „частини" своєї суверенності. Та, на думку Дж. Ратдженса, це був би „жорстокий рід уряду", і тому „він мало правдоподібний. Більш правдоподібною є атомовою війною."

Модератор же, Т. Шелінг пішов по туманній лінії Дж. Б. Кістяковського і в заключному слові сказав: „Ми мусимо бути приготовані на те, щоб відмовитися від багато дечого, що вважаємо дорогим, включаючи, можливо, багато демократичних вартостей, у намаганні зробити світ безпечним, навіть якщо той світ і не був би нашим родом світу."

Гегелівський синдром.

Без сумніву, на тому дискусійному панелі п'ятьох експертів кинено багато цінних думок і висунено багато більш чи менш правдоподібних припущень. І все ж таки при читанні звіту з того панелю читача переслідує почуття відірваності від реальної дійсності. В основному це почуття випливає з двох аспектів: 1. трактування комплексу комунізм-СРСР-комуністичний Китай у відношенні до решти некомуністичного світу; трактування сил, які впливають

чи можуть впливати в майбутньому на хід і розвиток світових подій.

Комунізм є реальною силою, дії якої є очевидними на всіх континентах. Це не важливе, чи комунізм діє на службі Москви чи Пекіну чи діє самостійно. Не важливе також і те, чи він проявляє себе в легалістичній формі, як у Франції, чи в підпільній, як у Іспанії; чи веде боротьбу, замаскувавшись під назвою „народний рух" як в Анголі, чи ширить терор і безладдя в союзі з іншими лівими як в Аргентині, чи веде партизанські акції з різних санктурій, як у південно-східній Азії. Важливим є факт, що комунізм разом з Москвою і Пекіном творять комплекс, який у всяких серйозних розмовах про можливість атомової війни мусить займати дуже поважне місце. На панелі ж комунізм не згадано ні разу, а СРСР і комуністичний Китай трактовано тільки як всяку іншу потугу чи надпотугу.

Під дискусією панелю був відносно короткий протяг часу — всього двадцять п'ять років. Протягом такого часу нічого надзвичайно великого не може статися, щоб його зародків не було видно вже тепер. Тому дивно звучали в устах науковців вислови про щось зовсім невідоме, незвичайне, неусвідомлене, про якісь містерійні „дуже могутні сили" чи не менш таємничі „далекойдучі соціальні зрушення". І сумно було читати про конечність для націй зрікатися їхньої суверенності, а для одиниць — їхніх демократичних вартостей на користь якогось невідомого молоха.

УКРАЇНА ГОРДА ЗА СВОГО ВЕЛИКОГО СИНА

У Році ген. Романа Шухевича-Чупринки в Україні була поширена листівка такого змісту:

„Прочитай, перепиши та передай своїм друзям.
5-го березня 1950 року у Білогорці біля Львова загинув героїською смертю в бою з московським окупантом с. п. ген. **РОМАН ШУХЕВИЧ — ЧУПРИНКА**, Головний Командир Української Повстанської Армії — символ визвольних змагань. З незламною вірою в Бога і Україну Він боровся й упав на полі слави. Український народ гордий за свого Великого Сина.

Хай живе українська самостійна соборна держава, для якої він жив і поклав своє життя!

Загибель московській тюрмі народів і людей!

Березень, 1975 р."

Михайло Кушнір

КНИЖКИ УТВЕРДЖУЮТЬ ПОНЯТТЯ БАТЬКІВЩИНИ

Книжка є не тільки виразником укохань, змагань, роздумів людини, що виросла з рідного ґрунту, але теж — творцем народу. Хто вникає в світ переживань і думки великих письменників, поетів, мислителів, учених — з'єднується з тим, що в народі наймогутніше, найбільш творче.

Письменники, в перекладі на чужу мову, викликають у широкому світі зацікавлення своєю Батьківщиною. Говорячи про переживання і проблеми, про сили й надії своєї країни, вони здобувають признання і нав'язують нитки симпатії навіть серед політичних ворогів.

Але найглибше діяння книжки в таємничому порозумінні, яке виникає між людьми тієї самої культури, в атмосфері чарів рідної мови. Підвалиною батьківщини прагнув стати Шевченко. Він мав на це право — українське слово втілювало й втілює Батьківщину.

В історії поневоленої України шляхом книжки передавалася традиція і виринала надія. Україна Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки формувала змагання молоді. Убогі книжечки ужгородської „Просвіти” розвітлиювали стежки українства на Закарпатті. Пера багатьох сірих, літературною критикою не помічених письменників поширювали по через окупаційні кордони панування України. Анонімово редагована „Сурма” була, як ним є тепер „Український Вісник” — символом безсилля переслідувань окупанта. Праці Ф. Вовка, Івана Франка, Володимира Гнатюка, Філарета Колеси, Зенона Кузелі, вводячи вартості, витворені народом, скріпили підвалини культури. Не одна з найкращих сторінок Богдана Лепкого, Катрі Гриневичевої, Юрія Липи, Юрія Яновського, Юрія Тиса-Крохмалюка, Святомира Фостуна — унагляднює могутність книжки як чинника національного життя і змагання. В душах покоління, якому не вдалося втримати українську відновлену державу — Дмитро Донцов, Степан Бандера, Ярослав Стецько засівають невгасне прагнення чину, боротьби, жертви для справи самостійности України. Україна Симоненка й Мороза родить віру, гарт духа й бадьорість — у найжорстокіших часах гніту й пасивности.

В найтрагічніших хвилинах палення бібліотек розжеврюється їх зміст, розбуджується воля, виковується з неї невидимий щит опору.

Мартирологія книжки, яку нищить ворожа цензура окупанта, знаходить відсіч у іншій мартирології — мартирології людини, яка „заборонену” книжку скроплює власною кров'ю, платить за її оборону десятками років муки і страждань у найжорстокіших тюрмах.

У будіванні й досконаленні нації книжка відіграє важливу роль тим, що є творивом і знарядом спільних відчужань. Без цього знаряду неможливо звести міцну, суцільну будову з матеріалів, що запевняли б тривалість сучасної боротьби за волю і суверенність України: з людської волі, зі свідомости потреб і знання про труд її здійснення.

Пережиття всіми тих самих великих творів літератури — це підстава до порозуміння. До зрозуміння себе як одиниці, що відрізняються від решти суспільства власним світом відчужань і інших „я”, які теж страждають, борються, прагнуть і шукають радості.

Роля книжки не кінчиться допомогою спра-

ЗАЯВА В. ЧОРНОВОЛА ПРО „НОВОНАРОДЖЕНУ ТРАДИЦІЮ”

За новонародженою традицією, 12 січня в таборах відзначається щороку голодівкою і петиціями. В цьому беруть участь політв'язні-українці, а часом і патріоти інших націй. Заявою про голодівку, яку я почав 12 січня під назвою „Кримінальна справа № 196”

Голові Президії Верховної Ради Укр. РСР

політв'язня Чорновола В. М., репресованого за літературно-критичну і публіцистичну творчість.

12 січня 1972 року — це не тільки день мого арешту, але й дата початку широких репресивних акцій з метою остаточної ліквідації течії шестидесятників в українському літературно-громадському житті. Тому, починаючи з 12-го січня 1974 р., я щорічно — як в ув'язненні так і після звільнення — відзначаю цей сумнопам'ятний день української історії одноденною голодівкою. Так робитиму аж до справедливого перегляду моєї та інших аналогічних справ.

12 січня 1974 р.

В. Чорновіл

вам нинішнього дня. Література, безстрашний виразник змагань і майстер переживань, що з'єднує покоління й епохи, вносить у щоденний гамірний крутіж подих справ вічних. Забуті вартості, закинені в даній хвилині, живуть у ній, воскресають із неї. В ній захована міць, що вирине в непередбаченій потребі, заквітне творчістю завтрішнього дня.

Але доки побудники думки і почувань, заховані в словах книжок, залишаються серед не розятих листків або в недоступних томах, доти не може бути й мови про духове багатство народу.

Скарби книжок живуть виключно життям читачів. Книжка-знаряд мусить бути вживана, щоб виконати свою ролю.

Не відкритий або забутий скарб — не існує. Горе Україні, коли її скарби пропадають — нечинні! Горе скарбам, що дорогі тільки одиниці!

НА ПРОСЛАВУ ГЕН. РОМАНА ШУХЕВИЧА

Заходами Української Станиці Американських Приятелів АБН у Чикаго відбувся у неділю 14 грудня м. р. в аудиторії СУМА успішний Вечір АБН на прославу ген. Романа Шухевича у 25-річчя його геройської смерті.

Вечір відкрила мгр Уляна Целевич-Стецюк, підкресливши в своєму слові, що особливу пошану належить віддати за створення АБН Головному Командирові УПА, ген. Р. Шухевичеві — Т. Чупринці. Завдяки йому в УПА існували окремі відділи поневолених Москвою народів і під охороною УПА відбулася в листопаді 1943 р. Перша Конференція Народів ССРСР, яка дала початок АБН. Уляна Целевич-Стецюк поінформувала приявних про працю станиці ПАБНА в Чикаго, а для ведення програми поклікала інж. Ст. Голяша.

Для прославлення ген. Р. Шухевича Вечір започатковано „Молитвою українського націоналіста”, яку проказала Н. Голяш, Молитву Господню провів о. крил. М. Бугринський. Доповідь прочитав ред. В. Солонинка з Торонта.

У мистецькій частині виступали: мішаний хор юнацтва СУМА під диригентурою Оксани Ференс, при фортепіані Марійка Гаврилюк, і танцювальний ансамбль О СУМА ім. М. Пав-

лушкова під мистецьким керуванням Олександра Вдовиченка.

Після офіційної частини відбулася льотерійна розигра, прибуток з якої станиця ПАБНА кожного року пересилає до Централі АБН.

Перекуску і чай приготували пані з ОЖ ОЧСУ.

КОМУНІКАТ ВАКЛ

Екзекутива Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) відбула у половині грудня своє засідання для підготовки чергової Конференції ВАКЛ і 13 грудня прийняла такий Заключний Комунікат:

Вільний світ щораз більше розчаровується провалом політики детанту, а світова ситуація характеризується зростанням рйшучости народів здобути, зберегти і поглибити свою свободу.

З участю всіх членів Екзекутиви ВАКЛ задокументовано незламний дух ВАКЛ скріпити свої зусилля в єдності, щоб здобути волю всім народам світу. ВАКЛ відкидає політику детанту, яка довела до постійних концесій вільного світу комуністичній тиранії і сприяє здавленню руху опору уярмлених націй. ВАКЛ уважає конфронтацію з комуністами альтернативою до детанту. Факти показали, що детант допоміг росіянам зрости в силу і відсунути ЗСА як оборонця свободи і миру. Росіяни і китайські комуністи створюють хаос в ОН, опановують їх, інфільтрують і ведуть субверсійну акцію в Азії, Африці і Латинській Америці, не зважаючи на контрадикції між обома режимами. Народи Північної Кореї і Національного Китаю, зокрема їх інтелектуалісти, мужньо борються проти тиранії. Численні інтелектуалісти і народні кола піднялися в Україні, Литві, Латвії, Грузії і змагання за свободу поважно скріпилися у поневолених в ССРСР націях і в сателітних країнах.

Комунікат аналізує зростання антикомуністичних рухів в Португалії, Австралії, Новій Зеландії, Африці, в Південній Америці, а зокрема в Чіле. Він дає широкий, глибокий і об'єктивний огляд розгортання власних сил народів проти комуністичної загрози. Коли поневолені нації за залізною заслоною чимраз сильніше поборюють гнобителів, вільні народи починають розуміти необхідність протикомуністичної єдності.

Враховуючи це, Екзекутива ВАКЛ вирішила відбути чергову ІХ Конференцію ВАКЛ-1976 з головною темою: „Національне визволення проти комуністичного інтернаціоналізму”. Під цим гаслом народи вільні й уярмлені за залізною заслоною будуть заохочені створити єдність у боротьбі за остаточну перемогу свободи.

Екзекутива ВАКЛ вирішила вести й закликати до акції у наступних напрямках:

1. до рйшучої опозиції й протидії політиці насилля і тасмній дипломатії з комуністичними агресорами;

ЗСА мусять строго притримуватися договірних зобов'язань зі своїми союзниками й їхніх оборонних домовлень з ними . . .

2. розбудовувати азійсько-тихоокеанський ланцюг оборони, включаючи зокрема стратегічне значення північно-східної Азії і тайванського шляху Корейської і Китайської Республік та інших вільних тихоокеанських країн, зокрема особливу увагу треба присвятити Японії, її ключовій позиції й предмету великої субверсивної і інфільтраційної атаки комуністичних агресорів. ЗСА мусять визнати нероздільність безпеки, підтримати зусилля вільних націй Азії обороняти їх волю, допомогти створити солідний західно-тихоокеанський острівний ланцюг оборони з північно-східною Азією і тайванськими проливами, як ефективний щит оборони . . .

Було б помилкою призабути боротьбу за визволення з-під комунізму націй Індонезії й Китаю . . .

3. до єдності Близького Сходу саме в протикомунізм, бо з огляду на їхнє значення вони є предметом особливої атаки російських і китайських комуністів . . .

4. підтримати блискучі протикомуністичні зусилля Латинської Америки, зокрема Чиле, волелюбних кубинців проти тиранії Кастро; латинські американці повинні створити регіональний протикомуністичний союз за скріплення свободи, незалежності, поступу і добробуту.

Протидіяти не тільки советсько-російським, маоїстським і троцькістським зазіханням, але й політиці ЗСА детанту з кастрівською тиранією, яку ЗСА економічно й політично збираються рятувати перед остаточним провалом . . .

ВАКЛ висловлює свій жаль з приводу смерті ген. Ф. Франка, який переміг комунізм в Іспанії і зберіг впродовж 40 років Іспанію вільною. Треба докласти усіх зусиль, щоб португальські комуністи не поширили свого впливу на цілий Іберійський півострів.

5. скріпити африканську сторожкість проти об'єднаної червоної стратегії наступу, як це засвідчує становище в Анголі . . .

6. відкинути признавати результати російського загарбництва в Східній Європі, як довершені факти. Недавня конференція в Гельсінках про т. зв. європейську безпеку і співпрацю — це ніщо інше, як російський заговор розвалити НАТО і доклати не-направні шкоди волі і безпеці Європи. Вислід російської агресії в Східній Європі ніколи не сміють бути прийняті як незмінні довершені факти. Позитивну підтримку мусить дати поневоленим націям в СРСР і в т. зв. сателітних державах в їх здетермінованій боротьбі відновити їхню національну незалежність і свободу вибрати їхній власний спосіб життя.

Екзекутива ВАКЛ стоїть за політику визволення, сперту на Хартію ООН, Деклярацію ООН стосовно національної незалежності з 1969 р., підтверджену в 1972 р., на Універсальну Деклярацію Прав Лю-

дини і врятувати на Закон Конгресу ЗСА з 1959 р. про нації поневолені советсько-російським імперіалізмом і комунізмом.

Політика визволення — це політика розвалу комуністичної системи і російської імперії зсередини з метою відновити національну незалежність і державність націй поневолених в ССР і в цілій комуністичній сфері панування. Вона веде до тривалого і справедливого миру.

Після конференції в Гельсінках, яка визнала сучасні кордони СРСР в Європі й Азії, терор супроти поневолених націй скріпився.

Екзекутива ВАКЛ звертається до урядів і парламентів вільних країн світу із закликом стати в обороні в'язнів, гноблених за їхні національні, політичні і релігійні переконання, — таких, як Валентин Мороз, Юрій Шухевич, З. Красівський; жінок-в'язнів, таких, як Ірина Сенник, Ірина Калинець, Степанія Шабатура, і вимагати розв'язання концтаборів, політичних тюрем і психіатричних „заведень”, в яких ламають силу волі політичних в'язнів.

ОФІЦІОЗ ВАКЛ ПРО УКРАЇНУ

Офіційний орган ВАКЛ в ч. 3 за грудень 1975 р. „ВАКЛ-Бюлетін”, що його видає Секретаріат ВАКЛ у Сеулі, приносить у розділі „Факти про Україну” такі статті: „Загальна довідка про Україну”; „Замість останнього слова В. Мороза” з вступною інформацією про його особу; „Відкритий лист В. Чорновола до президента ЗСА Г. Форда”; „Непереможний визвольний націоналізм”. Цей розділ призначений для зрозуміння і оцінки значення української проблеми, з нагоди Конференції АБН і ЕРС, що відбулись у Мюнхені в листопаді 1975 р.

Розділ про Україну ілюстрований малюю, фотознімками пам'ятника Володимира Великого в Києві, Собором св. Софії Київської, Собором св. Володимира і св. Ольги, Австралія, знімками різьби Григорія Крука, фотознімками В. Мороза й ін.

Журнал подає у перекладі В. Богданюка національний гімн України, а також згадування з АБН-ЕРС Конференцій у Мюнхені. Журнал замовляти в Бюро АБН.

УКРАЇНЬКА ДЕЛЕГАТКА В КОМІСІЯХ АПАКЛ і ВАКЛ

На 21-ій Конференції АПАКЛ в Токіо, на пропозицію японської делегації, делегатка України Слава Стецько була секретарем найважливішої „Заключної Комісії”. На чолі цієї Комісії був голова австралійської делегації ген. Ф. Серонг. Членами Комісії були делегати Індонезії, Тайланду, Філіппін, Китаю, Кореї, Гонг-Конгу.

На засіданні Екзекутиви ВАКЛ в Сеулі, в грудні 1975 р. делегатка України й АБН була обрана також до Комісії фінального комунікату, у склад якої входили делегати Мехіко, Кореї, ЗСА, Китаю.

Юрій Тис-Крохмалюк

КУДИ ІДУТЬ ПОДІЇ?

Різко можна відповісти на таке питання, як міжнародне положення. Інакше оцінює його Кіссінджер, інакше Шлезінгер. Інакше людина залякана, інакше незалякана (за термінологією Миколи Бараболяка). Розгляньмо це питання на основі останніх подій у світі, а також тенденцій, у яких видніє політична ціль тих, що мають ініціативу і діють на згубу інших.

23-го листопада виступав на телевізії Шлезінгер, якого недавно Президент ЗСА звільнив з посту секретаря оборони. Міжнародна ситуація згідно з його оцінкою погіршується, зокрема в Європі і на Близькому Сході, Москва діє активно в Португалії, Норвегії, Франції, Італії внутрі комуністичних партій або натиском як у Норвегії; вигляди на тривалий мир на Близькому Сході слабшають. Поза тим Москва виявляє ініціативу у міжнародній політиці, у збільшенні кількості і якості модерної зброї в той час, коли Вашингтон веде нереальну політику, не має волі до оборони і перед дійсністю ховає голову в пісок.

Врешті кожний пересічний громадянин, зосібна наші земляки, таки мають можливості орієнтації хоч би з вісток, які можна вчитати у поважних публікаціях не тільки американських. На цій основі постають поважні сумніви, чи не заскоро оцінили Кіссінджера як гідного нагороди Нобеля за мир, коли йшлося йому не так про замирення, як про те, щоб запевнити час для відступу американських збройних сил з В'єтнаму.

Збройні сили ССРСР подекуди переважають американські навіть у якості. Шлезінгер сказав, що трудно вдержати балянс сил, коли у конвенціональних людських силах Москва переважає Америку подвійно, а в інших ділянках зброї перевага доходить до 1.5 і навіть 1.8. Проте існує сумнів, чи у випадку війни ССРСР буде спроможний розвинути продукцію зброї до потрібної висоти. Знаємо, що стратегія Москви спирається на переконанні, що „людей у нас хватит“, але тут ідеться про найвищої якості зброю, якої в ССРСР ще не має.

Стратегія захоплення впливів в Європі у московських плянах спирається на психологічних засобах, а не на збройному конфлікті. Про

це маємо найновіші публікації, які появилися перед португальською революцією у Празі, а опісля у Франції. Автором їх є Борис Пономарьов, який подає кілька основних законів успішної революції в капіталістичних країнах:

— З вибухом революції захопити засоби інформації і пропаганди, тобто телевізю, радіо, телефон, пресу, друкарні, видавничі фірми тощо.

— Знеутралізувати політичні партії, владу, адміністрацію.

— Інфільтрувати капіталістичні збройні сили, провести чистку з ворожих елементів.

— Створити новий апарат влади, зосібна міністерства внутрішніх справ, оборони та інші.

У московській „Правді“ знаходимо інструкції у формі статей на тему революції в капіталістичних країнах. Н. Черепін пише, що важливим чинником революції є робітничі страйки, особливо нині, коли поглиблюється економічна криза на Заході. Страйки, організовані підпільно комуністами, мають велике значення для розвитку революційного процесу.

У сателітних краях появляються інспіровані статті на теми революції. В органі болгарської КП появилася, наприклад, стаття з пересторогою не довіряти можливості захоплення влади більшістю голосів у виборах. Шлях вибору, щоб досягнути владу, є загрозливим для успіху революції, бо послаблює рішучість партії, її здібність до збройної боротьби, та стратегію, яка каже, що революційні сили комунізму мусять вжити всіх можливих засобів боротьби, включно з терором.

Такого роду стратегія розрахована на слабкість Заходу і його острах перед збройним конфліктом. Московська імперія старається опанувати світ без Третьої світової війни. Причини такої стратегії: імперія має забагато слабих місць, не має для довготривалої війни потрібного політичного і технічного апарату. Зокрема небезпечними є наслідки політичного терору імперії, до яких треба зарахувати в першій мірі загострення національних проблем поневолених народів, сателітних держав і відступництво комуністичних партій Заходу від Москви. В часі миру можливості існування ССРСР у

таких умовах непевні, але війна приносить з собою небезпеку послаблення контролю та недостачу в постачанні для населення і війська продукції, дезорганізації різних ділянок суспільного життя та багато ніших об'єктів. Це не часи Другої світової війни, коли, як і в попередніх війнах, можна було втягнути ворога глибоко на власну територію (Карл XII, Наполеон, Гітлер), маючи змогу організувати оборону на далеких просторах сходу. Тепер немає певного місця, центри воєнної продукції в долинах Уралу, розбудовувані американськими й іншими компаніями, та індустріальні споруди Сибіру так само доступні для ракетної зброї, як і фронтів об'єкти. Тим самим історична стратегія Москви, яка рятувала її впродовж віків, стала неактуальною, чого Москва вповні свідома. Єдино можлива ще стратегія втримати імперію — знищити капіталістичні країни, а згодом і Китай стратегією психологічної війни, на яку Захід найбільше вразливий.

Як би не було, слід признати рацію багатьом знавцям оборонного сектору держав Заходу, що Третя світова війна вже почалася. І коли я дав заголовок цій статті „Куди йдуть події“, то варто ще подати голоси преси і різних публікацій, які часто є парадоксальними, як і події, серед яких живемо. „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт“ повідомляє, що європейські відповідальні кола скептично оцінюють можливість детанту. У Швейцарії перестерігають, що детант діє на користь Москви, а Захід втрачає одну позицію за другою.

Лондонські економісти стверджують, що спільна подорож американських і советських астронавтів мала на меті затемнити міжнародні реалітети, а детант став корисним тільки для Москви.

Вибух атомової бомби в Індії затривожили Захід, бо це перший раз атомовий реактор вжито для виробу бомби. Президент Лівії сказав: „Кілька років тому ми не могли забезпечити зброєю відділ кінноти. Нині ми можемо купити атомову бомбу або частини до неї.“

Отже, контролю атомової зброї вже немає!

Солженіцин пригадав слова Хрущова, який висловився про ЗСА: „Ми вас угробимо!“ Нині совети замудрі, щоб вжити таких слів. Вони кажуть „маємо детант!“

Політики в Азії переконані, що з відходом

Америку найбільше втратив Китай, а не ЗСА. Це з огляду на советську експансію в Азії. Китайці кажуть: „Бережися впускати тигра задніми дверима, щоб прогнати вовка фронтовим виходом!“

„Рідерс Дайджест“ з вересня м.р. подає інтерв'ю з німецьким прем'єром Шмідтом, який сказав: „Ми не можемо обманювати себе в обличчі небезпеки постійного зросту советського зброєння. Немає цілі для овець ухвалювати резолюції в користь вегетаріанізму, коли вовк має зовсім інший погляд!“ Шмідт твердить, що Захід здібний втримати баянс сили у стратегічній зброї, але не в чисельності військ. Баянс це не тільки справа кількості і якості танків та літаків, але також політично-психологічний чинник.

Під час останньої візити Кіссінджера у Китаї китайський міністер закордонних справ Чіао Куан-гуа на бенкеті критикував американську політику такими словами: „Історичною реальністю є не те, що детант розпочав новий стан політики, а те, що зросла небезпека Третьої світової війни!“

Американський адмірал Цумволт у промові з нагоди свого відходу на пенсію заявив: „ЗСА віддали контроль над океанськими шляхами сильнішій і більш модерній советській флоті!“

З початком травня кандидат на американського президента Воллес заявив прилюдно, що ЗСА вели у Другій світовій війні фальшиву політику. Треба було йти разом з німцями на Москву. Іншими словами Воллес повторив думку Черчилля про те, що „ми забили не ту свиню!“

Легко можемо завважити, що там, де менш чи більш несподівано вибухає революція, pojawiaються сильно озброєні і добре зорганізовані партизанські сили. В більшості зброя походить з країн Варшавського б'льоку, в меншій мірі з Китаю. Сьогодні йдуть бої в Анголі, на черзі — Південна Африка. Тоді завершиться оточення Африки, а з тим і стратегічна перемога советів на африканському континенті.

 * С К Л А Д А Й Т Е Д А Т К И *
 * Н А *
 * П Р Е С О В И Й Ф О Н Д „ В І С Н И К А ” *

М. Гікавій

„УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА ВІДНОВИТЬСЯ“

Листувався і зустрічався я з редактором „Літературно-Наукового Вістника“, д-ром Дмитром Донцовим у ЗСА і Канаді з 1922 року аж до його смерті в 1973 році. При цьому я завжди порушував українські проблеми, а головне — чи ще Українська Держава відновиться. Д-р Д. Донцов рішуче твердив, що Українська Держава вже була і, як прийде відповідна ситуація, то знов ооов язково буде.

Писав мені д-р Донцов, що Українська Держава вже могла бути за гетьмана Богдана Хмельницького після перемоги над Польщею, лише Хмельницькому треба було проголосити незалежність України, а не входити в союз з Московщиною, яка ганебно зрадила Україну: не додержала Переяславської угоди, її поневолила, позбавивши вольностей, традицій, звичаїв: скасувала гетьманщину, зруйнувала Запорізьку Січ, заборонила видавати книжки українською мовою, розв'язала українське козацтво — оборонця прав і безпеки свого народу.

Д-р Донцов вважав, що Українська Держава могла бути за гетьмана Івана Мазепи, якби не промахи Карла XII в 1708-09 рр., недотримання угод союзниками шведського короля і гетьмана Мазепи, який не підготував перед битвою під Полтавою всенароднього повстання проти Московщини, та ще несубординація супроти Мазепи значної частини козацьких старшин.

Постала Українська незалежна Держава і за Центральної Ради в Києві у 1917-1919 роках, але не було створено української збройної сили, яка обсадила б кордони України і могла б успішно відбивати московсько-більшевицьку та білогвардійську навалу, що ставила своєю ціллю приверненн „єдиної і неділимої Росії“ під знаком червоної зірки чи двоголового орла.

Українська Держава затрималася б і за гетьмана Павла Скоропадського в 1918 році, якби його підтримали були всі українські політичні партії і не була б проголошена федерація з Московською Державою, якої фактично тоді ще не було, а діяли лише большевицько-білогвардійські ватаги.

В 1942-1952 роках Українська Повстанська Армія могла б напевно спричинитися до відновлення і скріплення Української Незалежної

Соборної Держави, якби мала широке забезпечене запілля і не виступили ЗСА як союзниця Москви, що була вже знесилена, а гітлерівська Німеччина, що вела супроти окупованих нею країн „політику ненависти“, була майже на викінченні внаслідок безперервних бомбардувань альянтською авіацією німецьких промислових об'єктів і підливних акцій у німецькому запіллі перекиданих з фронту советських регулярних частин, що виступали під назвою „партизанів“. Москві під кінець війни бракувало легкої і важкої зброї, харчів, вагонів і паротягів, одягу для вояків, але все це на мільярди доларів одержала вона в формі позики — „ленд лізу“ від Америки, якої й досі не повернула.

Підступно і обманом Москва накинула західному світові політику коекзистенції і відпруження у взаємовідносинах, але рівночасно підготовляє ревілюції в країнах з незбалянсованими урядами, переслідуючи свою головну мету — накинути комунізм цілому світові. Застосовуючи для цього всіх заходів, Москва через КГБ вдається до терористичних актів супроти провідних еміграційних діячів-антикомуністів. Виступаючи як „миротворець“, Москва невинно розбудовує свої збройні сили, готуючись до Третьої світової війни.

Від д-ра Донцова я довідався, що він збирається написати спомини, які охоплювали б усе його життя. Короткі спогади друкував він у „Вістнику“ в Львові, якого редагував, у „Віснику ООЧСУ“ в Нью Йорку і інших журналах та газетах. А покищо — писав д-р Донцов — він підготовляє велику працю про творчість Лесі Українки, опрацьовує для перевидання свої твори і має баато замовлень на статті для української націоналістичної преси. Це він казав мені у 1964 році, коли я гостював у нього. Свої спомини д-р Донцов просив надрукувати лише після його смерті, бо там, казав він, будуть подані не лише ясні, а й темні сторони різних подій та людей, які ще живуть. А до того ж потрібно подати деякі контроверсійні матеріали і вияснення, але він у себе всіх їх не має, а сидіти по бібліотеках неспроможний, щоб їх вишукувати.

Я мав велику присмність оглянути дуже цін-

ний і добре впорядкований архів д-ра Донцова, в якому було багато листів від українських і чужинецьких визначних постатей, їх статті та есеї, розвідки. Зберігав д-р Донцов листи та статті не лише своїх прихильників, а й противників своїх особистих і ідеології українського чинного націоналізму. Мені невідомо, що сталося з його епістолярною спадщиною, чи були написані його спомини і де знаходиться його надзвичайно цінний архів.

Довгі десятиліття московська імперіалістична комуністична кліка і білогвардійські єдинонеділимці цькували д-ра Дмитра Донцова як апостола і ідеолога „українського буржуазного націоналізму”, бо був він безкомпромисовим ворогом Росії — царської, советської чи будь-якої іншої, що уярмила його Батьківщину.

Зустрічі і розмови з д-ром Донцовим залишили у моєї пам'яті найглибший слід.

КОМУ СЛУЖИТЬ СВІТОВА РАДА ЦЕРКОВ?

На конгресі Світової Ради Церков, що відбувся в столиці Кенії, Найробі, лєнінградського митрополита Нікодима обрано на одного з шістьох членів президії цієї міжнародної церковної організації. Як відомо, СРЦ об'єднує 271 протестантську, московську православну, англіканську і старокатолицьку Церкви з понад 500 мільйонів вірних.

Як подають обсерватори того конгресу, проти Нікодима не було виставлено жадного контркандидата.

„Митрополит” Нікодим — надзвичайно енергійна, освічена та рухлива особа, що в супроводі численних „священників”-кагебістів відбув багато подорожей по країнах Заходу, пропагуючи єкуменічний рух і поєднання всіх Церков, серед яких Московська Церква, очевидно, мала б відігравати домінуючу роль. Багатими дарунками й широкими контактами з церковними провідниками західних Церков зумів він здобути їх симпатії і довір'я. Діяльності Нікодима і його „штабу” в Асамблеї Світової Ради Церков сприяло у великій мірі прихильне ставлення до нього Ватикану. Папа Павло VI запевнив, що співпраця поміж СРЦ і Ватиканом має затіснитися, бо, як заявив він прилюдно Нікодимові, „ваше бажання єдності і замирення збігається з нашим”. Характеристичним для конгресу СРЦ було те, що місцем, де він відбувся, була „колоніальна” Африка з участю численних просоветських африканських делегатів.

Однак, не обійшлося на конференції без позитивного характеру виступів. І так швейцарський проповідник Жак Россел поставив пропозицію про те, щоб засудити Москву за обмеження релігійної

свободи. Не зважаючи на гострі протести советської делегації, ця пропозиція одержала підтримку більшості голосів, хоч не була включена до резолюцій.

Як подає український католицький тижневик „Шлях”, на конференцію достався лист від о. Василя Романюка, колишнього священника з Космача, якого засуджено на 10 років тюрми і 5 років заслання у Мордовію. У своєму листі о. Романюк, оборонець Валентина Мороза, просить встановити при СРЦ комісію, яка дослідить б факти нехтування в СССР елементарних людських прав. Для себе просить він лише прислати йому Біблію, яку кагебісти відібрали у нього під час арештування.

Останній конгрес Світової Ради Церков — ще одно свідчення, що Москва наступас на Захід на всіх фронтах, а зокрема на церковному, де вже здобуває щораз більші успіхи.

ВІДДІЛ ОЖ ОЧСУ ВШАНУВАВ ЛІТЕРАТУРНИМ ВЕЧОРОМ КАТРІО ГРИНЕВИЧЕВУ

19-го листопада м. р. минуло сто років з дня народження письменниці Катрі Гриневичевої, 26-го грудня сповнилось 28 років з дня її смерті.

З цієї нагоди Відділ ОЖ ОЧСУ в Нью Йорку влаштував в Асторії 29-го листопада літературний вечір. Заля була переповнена присутніми.

Імпрезу відкрила Марія Лозинська — голова Відділу ОЖ в Нью Йорку. В короткому слові познайомила вона присутніх з постаттю письменниці, підкресливши її заслуги на літературі і на суспільному полі.

Головний реферат прочитала Марія Нестерчук — голова Відділу ОЖ в Асторії. Вона подала життєпис Катрі Гриневичевої, її побут у Кракові за дитячих літ, коли мріяла вона побачити рідну Україну. Та мрія здійснюється з її одруженням, коли вона переноситься до Львова. Ще в Кракові знайомиться з Василем Стефаніком та іншими визначними українськими діячами. Переїзд до Львова, що тоді був центром української науки і культури, знайомство з Іваном Франком дали можливість письменниці розгорнути свою літературну працю. Описав знайомство з Митрополитом Андреем Шептицьким і поїздка на Надніпрянську Україну підсилили ентузіазм до праці.

Катря Гриневичева писала поезії, новелі, історичні оповідання для дітей, повісті. Була редактором дитячого журналу „Дзвінок”, видавала разом з Оленою Кисілевською журнал „Промінь”. Крім літературної праці та виховання своїх 3-х дітей, була діяльною на суспільно-громадській ниві. Кілька років була головою Союзу Українок і належала до підпільної організації УВО. Марія Нестерчук на кінець своєї доповіді виявила здивування, що в книжці „Визначні жінки України” Полонської нічого не згадано про Катрю Гриневичеву.

Проф. Павлина Андрієнко-Данчук подала докладну аналізу творів письменниці. На вступі во-

Н. Н.

УКРАЇНА В СКЛАДІ РОСІЇ — СССР

(продовження)

Такий стан, в якому перебуває український народ, в науці прийнято звати „вимиранням“.

У нас, серед еміграції, подекуди поширена думка, що в основному зменшення (при чому більшість не уявляє собі, яке велике!) пояснюються тим, що, мовляв, українців „зараховують“ до „росіян“ під неправильно вживаною назвою „русский“. Але це не так, бо таке „зарахування“ повинно було б мати місце і серед інших поневолених народів, отже з одного боку не можна всю „надвишку“ московського приросту зараховувати на conto так „припи-

на зазначила, що в творчості Катрі Гриневичевої ще багато не відкритого. Хоч на письменницю мали вплив такі визначні постаті, як Іван Франко і Василь Стефаник, Катря сама себе відкрила. В літературній творчості письменниці переважає імпресіонізм, вона писала прозопоезією, вживала народні діалекти, церковнослов'янські, або архаїчні слова, часто починала свої твори народними піснями. Проф. П. Андрієнко-Данчук прочитала уривки з її твору „Шоломи в сонці“. Прелегентка закликає дослідників нашої літератури проаналізувати твори Катрі Гриневичевої і перекласти їх на англійську мову.

З черги відбулося фортепіанове сольо у виконанні Соні Шерег: „Поема“ — композиція О. Жука, „Такотто“ — В. Довженка, „Поема Карпат“ — Миколи Фоменка. Соня Шерег є учинецею проф. Чічки-Андрієнко в Українському Музичному Інституті. Пані Чічка-Андрієнко присутні привітали оплесками. Соня Шерег є також учинницею Школи Українознавства Осередку СУМА та активною членкою Юнацтва СУМА.

Маестро Йосип Гірняк прочитав твір Катрі Гриневичевої „Весілля Карапуньки“.

На кінець літературного вечора син письменниці д-р Ярослав Грневич подякував присутнім за вияв пошани до його матері, а головню членкиням ОЖ ОЧСУ, від родини письменниці. Він зауважив цікавий збіг обставин, а саме, що 100-ліття письменниці збігається з Роком Жінки. Авторка „Непоборних“ була непоборна, і коли б вона жила в цій добі, напевно багато писала б про тих жінок мучениць, що страждають в Советському Союзі. Катря Гриневичева напевно була б разом з ними.

Літературний вечір закінчився перекусом, на якій гості та членкині ОЖ провели час у приємній товариській гутірці.

Богданна С. Чарторийська

саних“ українців, а з другого боку — все одних 22 мільйони московської „надвишки“, у порівнянні з таблицями й обчисленнями згаданої мапи, не покривають 60 мільйонів українського „дефіциту“.

Тут слід пригадати, що перед Першою світовою війною Російська імперія мала 170.000.000 населення. По закінченні Другої світової війни і приєднанні до СССР ряду територій населення дійшло до 199.000.000 в 1953 році. Вправді, з тих земель, які входили в склад імперії перед Першою світовою війною, формально лишилися поза її межами Фінляндія і та частина Польщі, яка належала перед 1914 роком до Росії. Населення згаданих територій доходить до 18.000.000. Але зате тепер до СССР належать Закарпаття, Галичина і Буковина, населення яких становить 7.500.000.

Таким чином лише до 1953 року населення СССР за попередніх 39 років зросло на 35 мільйонів.

Коли ми знаємо, що в 1926 році москалів згідно з урядовим переписом було 74.000.000, а в 1959 році 114.000.000, то з цього випливає, що їх кількість зросла за 33 роки приблизно на 40.000.000, а цей зріст відповідає зростові всього населення СССР на мало що менше число.

Вправді, ми мусіли (за браком інших даних) зріст усього населення імперії взяти за більший період часу, а саме від 1914 року. Але та різниця (12 років) не могла надто вплинути на зріст поданого числа, бо то були роки Першої світової війни і революції. Ті втрати, які тоді мала імперія в населенні, спричинились до того, що зроблений попереду обрахунок за період від 1926 до 1959 повинен давати правильну картину. Однак, для більшої певності спробуймо знайти відповідь на ті ж питання, беручи за підставу інші джерела.

Урядові московські дані подають такі числа: у 1913 році мало бути всього населення на тій території, яка в 1959 році була охоплена кордонами СССР, 159.200.000. У 1959 році мало те населення зрости до 208.800.000.

Таким чином приріст за 46 років мав дорівнювати 48.600.000. Бачимо, отже, що приріст усього населення ССРСР не в стані вирівняти українського „дефіциту” — отже не в „зараховуванні” справа!

Цей обрахунок, на жаль, не дає вичерпної відповіді на питання, як зростало населення імперії і яка власне з численних народностей цей приріст давала. Справа в тому, що: 1. частина земель, про які мова, протягом перших 26 років належала до інших держав і тому не була об'єктом московської політики і 2. дві світові війни припадають на згаданий період, і вони, звичайно, мусіли заважити на висоті приросту.

Однак, коли взяти за ті ж роки (від 1913 до 1959) дані про висоту приросту у москалів (враховуючи при тім, що дві згадані причини на їх приріст впливали значно менше), то одержимо числа, які годяться з нашими попередніми зіставленнями і висновками. У 1897 році було проведено перепис усього населення, і згідно з ним москалів тоді було 48.000.000. До 1913 року не роблено нового перепису, і тому Ленін у 1913 році базував свої твердження на ньому, але статистики вираховували, що в 1913 році мало бути москалів 65.000.000. Поскілки ж урядовий перепис 1959 року подає, що в тому році було москалів 114.114.000, з цього випливає, що за 40 років число москалів зросло приблизно на 49.100.000. Тим часом за тих же 40 років усе населення імперії мало збільшитися на 48.600.000.

Поскілки нам доводиться оперувати з московсько-большевицькими даними, вірогідність яких досить проблематична і поскілки на зроблення правильних висновків щодо характеристичної „особливості” приросту населення за національностями не надто великі неточності не можуть мати впливу, постільки ми не потребуємо на них звертати уваги. Мусимо пам'ятати, що всі неточності совєтської статистики скеровані на те, щоб приховати некорисну для Москви правду, отже, коли все ж і та спрепарована статистика показує, що діються жажливі речі, то можемо бути певні, що не допускаємося жадного перебільшення, і наші висновки — відповідають правді.

А першим висновком з поданих даних є: з усіх народів, що мали нещастя потрапити в

межі ССРСР, зростає чисельно лише московський нарід.*)

Однак, з того всього також випливає, що не може бути мови про збільшення числа москалів внаслідок зараховування до їх числа під час перепису великої кількості осіб з числа поневоленних народів. Звичайно і таке зараховування має місце, але не з цього складаються грубі мільйони. З цим висновком у цілковитій згоді стоїть зменшення кількості українців у тому ж періоді в порівнянні з 1914-1918 роками і слабкий зріст населення УССРСР взагалі! Очевидячки не випадково ми втратили коло 60 мільйонів приросту, який повинні були б мати, бо ж при меншому прирості (1.5%) москалі в умовах того ж большевизму набули коло 40.000.000.

Населення УССРСР, яке за даними тієї ж урядової статистики мало дорівнювати в 1914 році 35.200.000, в 1953 році, дорівнювало лише 41.900.000. Отже, в цілому, і то при збільшенні відсотку москалів на цій території, кількість усього населення УССРСР зросла за 45 років лише на 6.000.000.

Таким чином і ці числові дані включають припущення, що справа зводиться до неправильного зараховування частини українців під час переписів. Ці останні числа подає праця Наулка „Етнічний склад населення УРСРСР” (1965 рік, Київ), підкреслюючи, що вони стосуються УССРСР не в сучасних межах, а в межах „передвоєнних”, тобто з включенням тих земель, які до цієї війни не були під Москвою.

Коли ми звернемося до числових даних, що їх подає видана в 1966 році праця Центрального Статистичного Управління при Раді Міністрів УРСРСР „Українська РСРСР в цифрах в 1965 році”, то побачимо: на українських землях у 1914 році на кожну тисячу населення припадало 44,1 народження, а в році 1964 тільки 16,5 (стор. 38). Франція, про яку віддавна говориться, як про країну, населення якої не дає належного приросту, за даними тієї ж праці має 18,1 народження на тисячу населення, тобто значно більше за ту частину України, яка входила і входить до складу УССРСР.

*) Західні статистики стверджують, що з початку 1960-их років висота народжуваності вища серед підсовєтських азійських народів. Ред.

На стор. 12-ій тієї ж праці вміщена табличка „Народжуваність, смертність та природній приріст населення”, яка подає такі числа для УРСР 1964 року: число народжень 16.5, число померлих — 7.0 на кожну 1000, і в примітці це видання так „наставляє на фокус” очі читача: „В порівнянні з 1913 роком смертність населення УРСР в 1965 році зменшилася на 3.3%. Особливо зменшилася дитяча смертність, яка є однією з найнижчих у світі”.

Це — щоб заспокоїти читача. Але та ж табличка подає для 1964 року природній приріст на 1000 — 9.5, а на 1965 рік — уже тільки 7.7 при зменшенні народжень до 15.3, тобто дальше зменшення приросту українського населення.

Щоб уявити собі справжню картину, треба було б мати аналогічні дані для тієї частини московського народу, яка живе на власній території, але, на жаль, таких даних знайти нам не вдалося, певно тому, що їх було не вигідно наводити.

В РСФСР москалі (за урядовими даними) творять 83.3% населення, але є підстави думати, що дійсний відсоток їх менший. Отже, природній приріст їх (вищий) дещо зменшується дуже низьким „приростом” поневолених народів РСФСР, і тому подане число не дає справжньої картини дійсного природнього приросту москалів. Ще менше дає число народжень в СРСР, де москалі донедавна творили 54% населення. Решта населення складається з народів, число яких „зростає” (цебто — зменшується) так, як і українців. Тому подане советським автором число народжень в СРСР на 1000 душ, а саме 19.6, коли б виділити самих москалів, значно зросло б і з певністю досягло б 23-24 на тисячу. Це припущення згоджується з тим, що в 1897 році москалі творили 43% населення імперії, а тепер творять 54%, і то при зрості території СРСР по цій війні коштом чужих земель, на яких вони творили зникальний відсоток. Цей зріст території коштом не московських земель московським населенням значно обнизив відсоток москалів у державі, на що вказує і той факт, що „Энциклопедический словарь”, виданий у 1954-55 році в-вом „Большая Советская Энциклопедия” на стор. 267 тому 3-го подає, що „русские составляют 60% населения”. Треба думати, що цей відсоток був усталений ще перед війною.

Вже подані нами числові дані насувають припущення, що не лише українці, але й інші народи СРСР, за винятком москалів і підсоветських азійських народів, числово не зростають, а деякі й зменшуються. Бож коли б ті народи давали нормальний приріст, то при тому прирості населення, що його має СРСР, не міг би зрости московський нарід на стільки мільйонів, наскільки він зріс.

Як стоїть справа з приростом населення у немосковських народів?

Щоб дати відповідь на поставлене питання доводиться відписувати числові дані з різних видань, друківаних у різні роки, бож, самозрозуміло, советські автори хочуть приховати те, що діється в цьому напрямі; довелось вибирувати числові дані по різних советських енциклопедіях, медичних працях та окремих виданнях.

(Далі буде)

ВІРНИЙ СИН ДРОГОБИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ — ЯРОСЛАВ БІЛАС

Героїчна Дрогобиччина видала багатьох підпільників і бойовиків УВО, ОУН і УПА, що записалися золотими буквами в новітній історії України. Одним із них був сл. п. Ярослав Білас.

Народився він 7 травня 1912 р. у Трускавці, в родині Андрія й Ганни, крім нього було ще 4-ро синів і 4 доньки. У Дрогобичі вчився в українській гімназії, де належав до Пласту, пізніше до ОУН. Був головою „п'ятки” ОУН, що до неї належали: Василь Білас, Дмитро Данилишин, Олесь Буній і Микола Мотика. Зенон Коссак був тоді провідником нашої молоді на Дрогобиччині.

Закінчив Ярослав Білас гімназію в 1930 р., але через приналежність до ОУН його не прийняли на університет, і тому він студіював позаочно в Українській Господарській Академії в Подєбрадах, працював у кооперації в Трускавці, брав активну участь у громадському житті, заложив спортивний гурток. У зв'язку з нападом на польську пошту в Городку його арештували і засудили на два роки в'язниці, що їх відсидів він у Дрогобичі та в Самборі. В самбірській в'язниці організував і вів тюремний хор. 28 серпня 1938 р. знов арештували його за працю в ОУН і держали в тюрмі аж до початку Другої світової війни.

Восени 1939 р. Ярослав Білас почав учителювати в Підбережжі, пов. Долина, де 25 січня 1940 р. одружився з учителькою Зіновією Вагіль. У липні 1941 р. вернувся до рідного Трускавця, пізніше працював касиром у Повітовому Союзі Кооператив у Дрогобичі. Вліті 1944 р. переїхав на Словаччину, звід-

I. Тернопільський

З БОЛЬШЕВИКАМИ — ПО-БОЛЬШЕВИЦЬКИ!

Коли між двома війнами у Львові д-р Д. Донцов виголошував свої доповіді на політичні теми, залі завжди були переповнені. Одного разу він сказав приблизно так: „З большевиками треба поступати по-большевицьки! Так, як вони, поступають зі своїми ворогами чи уявними противниками. Вони просто нищать своїх ворогів морально і фізично! І в цьому таємниця їхніх успіхів. Їх можна перемогти тільки їхніми методами!”

Це — свята правда! Але під час війни з большевицькою Московщиною від листопада 1917 р. аж досі українська сторона не поступала

там до Австрії — Штрасгоф і Ст. Пельтен, де працював у фабриці. Після закінчення війни працював в управах таборів у Вангені, Оберсдорфі та Міттенвальді (Піонір-казеєне), де опікувався родиною сл. п. Провідника ОУН Ст. Бандери.

30 грудня 1949 р. переїхав Ярослав Білас в Америку і осів у Когові, Н. Й., де зразу включився в українське життя. Належав до проводу округи ОВУ-Фронт, був головою Відділу ООЧСУ, мужем довір'я Церковного комітету, диригентом церковного хору, вчителював у Пласті й українській школі, зорганізував пластову танцювальну групу „Верховина” і оркестру. Був членом Упгави „Самопомчі”, секретарем і скарбником Українського Горожанського Клубу, культ.-освітнім реф. Відділу УККА й Окр. Комітету Відділів УККА Олбанської округи, виховником СУМА, вів радіопрограму. Був секретарем Відділу „Провидіння” в Когові та головою Окружної Ради „Провидіння”, членом 57-го Відділу УН-Союзу. Виступав з хором на українських і американських імпрезах. Своєю лагідною, товариською вдачею, тактовністю й виrozumістю багато причинився до усунення всяких непорозумінь. Своєю жертовною й наполегливою працею давав добрий приклад і цим прискладував співпрацівників до громадської діяльності. Осиротив дружину Зіновію, доньок Роксоляну, зам. Пікаса, та Ірину, зам. Джанстан, зятів Гиргорія й Карла, внуків Романа й Ігоря Пікасів.

Передчасна смерть 20 грудня м. р. провідного діяча Олбанської округи глибоко сколихнула українське громадянство і викликала щирий жаль та смуток. Масова участь у панахидах і похороні, численні вислови жалю і співчуття з приводу великої втрати в особі Покійного були доказом загальної пошани й любови до нього за його працю для рідного народу. Нехай вічна буде пам'ять про цього вірного сина України, сл. п. Ярослава Біласа!

I. Дурбак

так, як радив Донцов, і тому не виграла. Учасники визвольних змагань пригадують, що большевики на кордонах Московщини й України розстрілювали всіх українських старшин, що верталися в Україну, щоб обезголовити українську армію. Наших полонених, що відмовлялися вступити до червоної армії, теж розстрілювали. Червоний терор шалів найбільше в Україні, на Дону й Кубані, де був найбільший спротив московській комуні. За приблизними обчисленнями за 58 років комуністичної влади большевики знищили біля 30 мільйонів українців. Цього не може усвідомити вільний світ, не може повірити, щоб так масово можна було винищувати людей в ім'я... „торжества комунізму”, як сказав один із найбільших злочинців світу Ленін, що готов був посвятити три чверті людства для цієї „ідеї”! Відомо теж, хто був його найближчими й найвірнішими „соратниками”.

Але поки большевики не прийшли до влади, вони найбільше розпиналися за свободу, за демократію, за рівноправність для усіх народів, навіть за... самостійність України й інших поневолених Москвою народів. Але як тільки захопили владу, то скасували всі демократичні права: вільну пресу, свободу слова, зібрань, товариств, а всіх противників, фактичних чи уявних, нищили, замикали до тюрем та засиляли до концтаборів.

В поборюванні своїх противників московські большевики вживали найгірших наклепів, очорнювання у зраді, продажності „чужоземним імперіалістам”, щоб їх морально, а потім і фізично зліквідувати, як „ворогів народу”. Всі не большевицькі партії, організації, товариства таврували як „антинародні” ворожі агентури міжнародного капіталізму”. Вони зфальшували історію революції 1917 р. Єдині вільні вибори на терені колишньої московської імперії восени того року принесли поразку комуністам. Вибори до Всеукраїнських Установчих Зборів виявили крайню слабкість комуністів, що здобули тільки 10% голосів, 60 послів на всіх 600! Але ті 60 послів створили у Харкові „совнарком” і з допомогою московських червоних банд, грошей, терору і демагогії здобули

перемогу над українською демократією, згуртованою в Українській Центральній Раді. 58 років тому ніхто з наших провідних діячів не подумався до того, що большевиків можна побороювати тільки большевицькими методами!

Ще не написана повна історія, як большевики дійшли до влади в Московщині та в Україні, бо недоступні ще всі документи. Але вже опрацьовується історія большевицької перемоги на теренах московської імперії, і світ незабаром довідається про цілу правду, бо всі большевицькі історії — зфальшовані та перекручені видумки!

Відомо, що в багатьох країнах Європи, в Америці, Канаді й Австралії можна купити всі большевицькі газети, журнали і книжки, зате ніде в ССРСР не можна придбати преси і книжок з вільного світу і привезти їх до ССРСР, бо цього найбільше шукають на кордонах.

Скільки явних комуністів викладає у високіх і середніх школах вільного світу, зате дисиденти-вчителі в ССРСР сидять у психіатричних тюрмах, де їх вбивають різними ліками. Комуністична преса у вільному світі не має ніяких обмежень, і в Америці явні приятелі комунізму кандидували на президентів, займають високі становища в державі.

Обсервуючи намагання комуністів захопити владу в Португалії та Анголі, колишній португальській колонії, треба ствердити, що португальські комуністи вживають усіх метод московських большевиків. При їхній грошовій допомозі, демагогії, брехні, очорнюванні своїх противників як „фашистів", погрозах, убивствах, масових демонстраціях, залякуванні противників ліквідацією — прямують вони до здобуття влади.

Якщо португальські патріоти не здобудуться на енергійний спротив, не об'єднаються для спільної оборони проти жорстокого ворога, що використовує найбільш злочинні методи побороювання своїх противників, то вони програють так, як програли 55 років тому українські патріоти, що побороювали большевиків тільки демократичними методами боротьби!

Однак, українські патріоти ще не мали того досвіду, що його повинні мати сучасні португальські патріоти, які боронять християнську віру, демократію та народоправство проти їхніх смертельних ворогів!

Сумний досвід України та всіх поневолених комуністами країн повинен відкрити очі патріотам не тільки португальським, але й всіх ще вільних країн, що з комуністами-большевиками не можна боротися демократичними способами, але треба застосовувати стару жидівську засаду: „око за око, зуб за зуб!", що єдино зможе довести до перемоги над антинародним, антигуманним комунізмом, який обіднив людську душу, позбавив її найкращих чеснот, що їх довгі століття утверджували на наших землях християнська віра й наука.

Тільки хрестоносний похід проти московського комунізму, що підшивається під міжнародний робітничий рух, як і рух за світовий мир, зможе зломити московську агресію з метою завести всесвітню комуну зі столицею в Москві. Українському народові судила історія йти в авангарді цього антикомуністичного хрестоносного походу.

ЗА РОЗВАЛ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

(Переклад з англійської мови)

XXI Конференція Антикомуністичної Ліги Народів Азії (АПАКЛ) прийняла з Токіо 10 грудня 1975 р. з участю представників Австралії, Гонг-Конгу, Індії, Індонезії, Йорданії, Японії, Качінленду, Макао, Нової Зеландії, Китайської і Корейської республік, Філіппін, Сінгапuru, Савді Аравії, Срі Лянка, Тайленду, Туреччини, В'єтнаму, а як обсерваторів-гостей: АБН і України, Бразилії (СЕПЕС), Мехіко (Фемако) й інших країн і організацій — спільний комунікат.

На початку комунікату відмічається зріст руху АПАКЛ, зокрема у зв'язку з провалом політики детанту і бажанням народів самим рішати про свій життєвий шлях. Зокрема азійська народи рішені захищати свою спільну безпеку.

Конференція АПАКЛ підкреслює, що політика детанту лише сприяє поширенню комунізму. Конференція підкреслює повну невдачу політики рівноваги сил і кооперації з комунізмом. Вона зазначає, що антикомуністичні настрої зросли, а майбутнє принесе ще гострішу боротьбу поневолених народів, щоб здобути свободу й незалежність... Спроба урядів вільних держав заступити конфронтацію переговорами чи концепцією рівноваги сил провалилась,

створивши хаос у міжнародному аспекті. Російські і китайські комуністи перетворили ОН на свій пропагандивний форум, понизивши престиж ЗСА і зробивши з ОН свій політичний інструмент. Москва, заініціювавши Європейську Конференцію Безпеки, використала її в своїх інтересах. Вільні нації визнали результати російської агресії як незмінний факт. Волю і незалежність поневолених народів за залізною заслоною таким чином пограбовано. Москва постійно ламає договори про обмеження атомового озброєння, поширює свою експансію на Латинську Америку й Африку...

ЗСА зазначають, що передумовою детанту є свобода і обмежують свою фінансову допомогу ОН. Чіле йде у напрямі свободи й справедливості, ліквідуючи марксистський режим Альєнде... Боротьба за свободу за залізною заслоною в особі Валентина Мороза, Вячеслава Чорновола й інших унааявнює, що комуністи стоять перед дилемою внутрішнього активного опору й зовнішньої пресії.

Після упадку Південного В'єтнаму, насильств у Камбоджі і Ляосі приходить черга на Тайланд. Комуністи Північної Кореї приготуються до війни... Агресія в східному Тиморі вказує на спробу поширювати комуністичний вплив в Океанії. Росіяни розбурхують неспокій на Близькому Сході, щоб унеможливити ЗСА довести до замирення в тій частині світу. Внаслідок російських імперіялістичних зазіхань увесь Азійсько-Тихоокеанський простір загрожений. В обличчі цієї загрози тихоокеанські азійські нації спромоглися на нове порозуміння щодо комуністичної тактики „об'єднаного фронту”. ЗСА заявили, що ні за яких умов не заберуть своїх військ з Південної Кореї, і — коли необхідно — вживуть атомової зброї в захист тієї країни. Корейська Республіка продовжує протикомуністичну боротьбу, а уряди Індонезії, Сінгапуру, Філіппін, Маляйзії і Тайленду розгортають акції проти комуністичних ворогобників і субверсії. Китайська Республіка приготується до „визвольної війни”.

Майбутнє Азії — це зростаюча сила антикомунізму!

XXI Конференція АПАКЛ під гаслом: „Рятуйте Азію — консолідуйте антикомуністичний фронт!” — протестує проти політики насиль-

ства і таємної дипломатії між Вашингтоном і Москвою, а також Вашингтоном і Пекіном, зокрема якщо це виходить на шкоду поневоленим народам, Китайської республіки, Корейської й інших країн. ЗСА, як тихоокеанська нація, повинні зрозуміти, що ціллю комунізму є методами субверсії скомунізувати світ з поміччю політики детанту і „нормалізації взаємин” з російськими і китайськими комуністами. ЗСА повинні повести вільний світ до вирішальної перемоги проти комунізму. Тільки сила є запорукою тривалої свободи. ЗСА повинні оформити нову азійську стратегію і створити новий ланцюг оборони.

Інко-Китай став доменою російських і китайських комуністів. АПАКЛ підтримує антикомуністичні зусилля Індонезії, Маляйзії, Філіппін, Тайленду, рекомендує, щоб вони не діяли сепаратно, але об'єднали свої зусилля проти комуністичних зазіхань.

АПАКЛ апелює до країн Близького Сходу, багатих на природні копалини, щоб усвідомили комуністичну загрозу з її гаслом: „діли й пануй”.

Океанія з Австралією і Новою Зеландією повинні включитися в антикомуністичний фронт.

В обличчі чимраз зростаючої хвилі виступів борців за волю за залізною заслоною і підсиленої боротьби поневолених народів за національну незалежність АПАКЛ закликає всі уряди й народи дати підтримку протитиранській боротьбі інтелектуалістів і працюючих мас на китайському суходолі, в Північній Кореї, В'єтнамі, Камбоджі та Ляосі і національно-визвольним рухам за залізною заслоною. Апелювати до всіх волелюбних народів світу дати всяку можливу допомогу визвольним рухам за свободу і національну незалежність поневолених країн!

Лише єдністю волелюбних сил по той і по цей бік залізної заслони можна зліквідувати одного за одним червоні режими. „Ми — азійці — мусимо зірвати азійську залізну заслону й діяти у тому напрямі, щоб європейська й кубинська залізні заслони були також знищені”.

Ленінова стратегія „світової революції” означала, що „через Пекін й Калькуту йде шлях на Париж”.

XXI Конференція АПАКЛ закликає консолідувати сили свободи і скріпити антикомуністич-

С. Корнич

ОГЛЯД СВІТОВИХ ПОДІЙ

1975-ий рік відійшов. Не був він щасливим роком для людства, а зокрема для Америки. З 1975 роком прощаються в кількох державах старі, хворі диктатори, як от Л. Брежнєв в СРСР, Мао Тсе-тунг і Чу Ень-лай в Китаї, Тіто в Югославії, Бургіба в Тунісі. Недавно помер в Іспанії 83-літній генералісимум Франсіско Франко, що в 1938 р. врятував Іспанію від комунізму і 34 роки залізною рукою правив нею, значною мірою піднісши її економічний рівень. Згідно з волею Франка його наступником став король Хуан Карлос, внук останнього еспанського короля. Політичні обсерватори твердять, що новий правитель Іспанії поведе курс на лібералізацію режиму з вільними профспілками і мноюпартійною системою.

Політичні позиції ЗСА у світі по програній війні в Індо-Китаї поважно ослабли. Америка не є вже першою потугою в світі, яка може забезпечити певну охорону своїм союзникам.

За особливо невдале потягнення в політиці ЗСА у 1975 р. треба вважати підписання угоди І серпня в Гельсінках, бо тим самим створено поважну небезпеку для Європи і признано всі загарбані по Другій світовій війні Московою землі.

У Відні ведеться ще одна конференція, т.зв. САЛТ-2 про обмеження і взаємну контролю зброєння. Беручи до уваги дотеперішній досвід переговорів з Московою, годі бути оптимістом і в справі САЛТ-2. Трудно припускати, що Москва дотримається умов контролю в справі зброєння, хоч така контроля фактично існує: при теперішньому стані розвідки, ревалізаційні потуги завжди мають певні інформації про стан зброєння противника. Тож Америка змушена не лише дотримувати кроку, а й старатися ви-

ний фронт для врятування Азії й вільного світу.

Чергова Конференція АПАКЛ відбудеться в Сеулі, Кореї, у травні 1976 р.

Учасники Конференції щиро вдячні Японії за підтримку АПАКЛ і найтеплішу гостинність.

АБН і Україну на цій Конференції заступала Слава Стецько.

передити в зброєнні Москову, що призначає астрономічні цифри для своо військового бюджету. Беручи під увагу досвід Другої світової війни, ЗСА намагаються об'єднати вільні країни в могутню коаліцію, сперту на засадах „свобода людині — свобода народам". Перша світова війна велася за звільнення від диктаторських режимів, за колонії, за соціалізм. Революція в Росії вибухла з одного боку під гаслом „За свободу", передусім за свободу від царського режиму, за національне самовизначення і з другого під демагогічним гаслом „Грабуй награвоване!", щоб перетягнути на свій бік „маси". Шойно пізніше Ленін розпочав „соціалістичну революцію", спираючись на масовий терор. Країни, що зазнали на своїй шкірі страшний досвід комуністичного експерименту, і тепер прагнуть до „свободи", але тим разом від комунізму.

Комунізм тримається тільки насильством, а засіб проти нього — революція в опанованих ним країнах, військові перевороти і повстання поневолених народів. Гітлер проповідував ідею свободи, але — тільки для німців. Він окупував більшість східноєвропейських країн, а зокрема Україну, і дійшов до Сталінграду, застосовуючи найжорстокіші утиски проти українців, які сподівалися мати в ньому союзника проти Москви. Гітлер розтягнув фронт аж до Волги, тим самим послабивши свою наступальну і оборонну силу, і на окупованих територіях терором творив царство „люберменшів". Тому війну він мусів програти і — програв. Тепер дозріває революція поневолених Московою народів в СРСР, і в її неминучості найбільш поважні політики не сумніваються. Остання в світі імперія — СРСР — так чи інаше розвалиться.

На Заході дискутують, яких заходів треба застосувати, щоб стримати московську агресію, яка, не зважаючи на угоду в Гельсінках, пляномірно здійснюється. Події в Португалії, Іспанії, де підтримувані Московою ліві елементи підносять голови, в Італії, напруження і підготовка Китаю до „оборонної війни" проти СРСР — все це свідчить про те, що світ стоїть перед страшною небезпекою. Характеристичним яви-

щем останніх двох десятиліть є заворушення чи не в усіх країнах світу серед молоді, і то переважно з заможних кляс населення, яка прагне повалити в своїх країнах „естаблішмент”, щоб встановити новий суспільно-політичний лад за зразками Маркса, Леніна, Че Гевари, навіть Махна. Психоза революції-бунту виявилась в Америці останнім часом, зокрема, в двох невдалих атентатах на през. Форда.

Москва в своїм пляні опанування світу мала на черзі два етапи: опанування арабського світу, щоб відрізати західні країни від нафтових джерел і тим самим спаралізувати флоту, летунство, танки, військову продукцію і транспорт, знищивши таким чином економіку Заходу, а далі поставити перед ним ультимат: капітуляцію або цілковите знищення. Опанувати арабський світ Москві не вдалося. Натомість вдалося американській політиці усунути головну причину війни на Близькому Сході — добитися підписання І серпня ц.р. в Женеві мирової угоди між Ізраїлем і Єгиптом, а також внести сумнів у доцільність веденої арабами політичної підтримки Москви в своїх країнах. Араби переконалися, що Москва підтримує арабські країни тільки для того, щоб їх собі підпорядкувати. Арабські країни схильні співпрацювати з Заходом так, як то вже сталося з Єгиптом. Свідчить про це приїзд президента Єгипту з першою візитою до ЗСА з кінцем жовтня ц.р. Вітаючи єгипетського президента, през. Форд висловив признання для його поміркованої політики, що дає надію на мирне розв'язання труднощів на Близькому Сході.

Президент Садат старається дістати від ЗСА господарську й військову допомогу, а крім того має надію вплинути на Вашингтон, щоб він змусив Ізраїль до певних територіальних поступок в користь арабів, зокрема Сирії. ЗСА приобіцяли Єгиптові економічну підтримку до висоти 500 мільйонів доларів. Садат заявив, що він потребує до 600 мільйонів у довготермінових позиках і, якщо цих позичок не одержить, то звернеться до інших країн. Хоч признав, що не має надії на советську допомогу, заявивши, що Москва має дивні „комплекси” у своїх стремліннях підтримувати конфлікти в арабському світі. Садат заявив, що можливо Ізраїль уже має атомову зброю, і в разі ужит-

тя її під час війни він накаже застосовувати свою атомову зброю в формі репресій.

Садат конферував з през. Фордом, тодішнім секретарем оборони Шлезінгером і Кіссінджером. Цікавить його замирення Ізраїлю з Сирією і запрошення палестинської визвольної організації на майбутні переговори в Женеві. Вважають, що таке запрошення матиме радше формальний характер. Щодо мілітарних достав, то Садатові вистачає загального зобов'язання ЗСА.

ПОМЕР БОГДАН КРАВЦІВ

Вночі проти 22 листопада м.р. помер у ЗСА Богдан Кравців, проживши 71 рік.

Народився Богдан Кравців на західних землях України і, від студентських років починаючи, виявився як культурний і громадсько-політичний діяч. Як пластун, був членом УВО, очолював Союз Української Націоналістичної Молоді (1928-29), був делегатом на І Конференцію Українських Націоналістів у Берліні (1927 р.), був намічений на учасника І-го Конгресу ОУН (1929 р.), але польська тюрма не дал спроби виконати цю місію. Виконував ролю редактора різних видань („Вісті”, „Голос Нації”, „Голос”, „Дажбог” і „Обрії”), що припадає на 1930-ті роки. Редагував пластовий журнал „Молоде Життя”.

Як поет, Богдан Кравців у збірках „Дорога” (1929), „Промені” (1930), „Сонети і строфи” (1933) віддзеркалив свою добу, її настрої і своє в ній життя. Згодом поет стабілізувався у класицистичних формах у збірках „Остання осінь” (1940), „Зимозелень” (1951) та в перекладах з єврейської мови: „Пісня пісень” та Р. М. Рільке „Речі й образи”.

Чималий вклад Богдана Кравцева треба відмітити в праці для української науки. Був дійсним членом НТШ. Цікавився літературою, зокрема поезією шестидесятників, видавши вибірку поезій 60-ох поетів того часу.

Як редактор „Америки”, а згодом „Свободи” та „Сучасности” і як автор численних статей розміщених у „Віснику ООЧСУ”, інформував читачів про політичні і культурні процеси на Україні. І, хоч згодом відсунувся від політичної діяльності, був обстрілюваний памфлетами советських лакіз в Україні і „прогресивних донощиків” на еміграції.

Обчислюють, що програма допомоги для Ізраїлю може становити до 2,3 мільярда доларів.

Сердечне привітання Садата през. Фордом не дуже сподобалось Ізраїлеві. Особливо після виступу Садата у Вашингтонському Національному Сіоністичному Клубі. Анвар Садат промовляв також на сесії Генеральної Асамблеї ООН, заявивши, що не буде мати іншого виходу, як звільнити силою арабські терени, окуповані Ізраїлем, якщо не дійде до загального замирення на Близькому Сході.

У своїх попередніх розмовах з през. Фордом і Кіссінджером єгипетський президент підкреслив потребу розпочати переговори Ізраїлю з Сирією в справі Галанських висот та запрошення на загальні переговори представників Палестинської Визвольної Організації. Садат закликав генерального секретаря ООН Вальдгайма і уряди ЗСА та Москви нав'язати контакти з представниками цієї Організації і негайно скликати конференцію в Женеві у справі Близького Сходу. Представник Ізраїлю при ООН Хаїм Герцог заявив, що його уряд готовий взяти участь в конференції, але ствердив, що годі сподіватися, щоб „ми засідали за одним столом з кимсь, що не признає наших прав на існування”.

На своєму політичному баянні Америка мала в 1975 р. не тільки поразку в Індо-Китаї, але й, як сказано, успіхи на Близькому Сході, де відірвано арабську політику від московської і підписано мир між союзником Ізраїлем та Єгиптом. Крім того скріплено відносини з Японією і активізовано НАТО.

2-го листопада през. Форд, як висловлюються пресові звітодавці, перевів „ізбисніє младенців” — драматичні зміни в своєму Уряді: звільнив з посади секретаря оборони Д. Шлезінгера, а на його місце призначив Д. Румсфілда; на місце дотеперішнього шефа СІА прийшов Джордж Буш; звільнено міністра торгівлі Мортону; секретаря закордонних справ Кіссінджера, що займав також становище голови Ради Безпеки, усунуто з цього становища, а натомість призначено його заступника Бранта Сквокрефта. Переведення цих драстичних змін в Уряді пояснюють боротьбою „за” і „проти” „розрядки” — детанту з Москвою, що точилася поміж Кіссінджером і Шлезінгером. Особливо ця боротьба загострилась під час переговорів

у Відні в справі САЛТ-2. У своєму пресовому інтерв'ю, поданому через радіо і телевізію, през. Форд на поставлене йому коресподентами питання вияснив, що єдиною причиною тих змін в Уряді було „зформування власної групи, яка під його керівництвом провадитиме згідну внутрішню політику ЗСА”.

Головною проблемою стає тепер боротьба за Західню Європу поміж Заходом і Москвою. Вона розпочалася давніше, а тепер провадиться у вигляді московської агресії в країнах Південної і Західньої Європи. Жертвою тієї агресії стала в першу чергу Португалія, а далі може стати Іспанія. На черзі стоять Італія і Франція, які мають сильні комуністичні партії.

В одній із газет читаємо, що навесні цього року Кіссінджер проговорився на пресовій конференції, мовляв, за десять років вся Західня Європа буде комуністичною. Сказав він це з огляду на те, що Західня Європа перекладає весь тягар оборони на Америку. А недавно д-р Габсбург, голова Європейського Парлямен-

ГЕН. ГРИГОРЕНКО В ОБОРОНІ ТАТАР

У недавно пересланому на Захід листі генерала Григоренка і його дружини Зінаїди в справі кримського татарина Мустафи Джемілева, який відбув кілька термінів тюремного ув'язнення та заслання, виступаючи в обороні брутально депортованого до Казахстану в часах Сталіна кримсько-татарського народу за нібито коляборацію з німцями, і який і під теперішній час сидить в тюрмі, генерал Григоренко, що сам відбув у тюремній психолікарні довгий час, між іншим, пише:

„... Недавно нашу країну відвідав герцог Люксембурзький Жан — голова державки з 60-тисячним населенням. Йому зорганізовано зустріч на найвищому рівні. Його возили по країні, виявляючи пошесті як голові великої держави.

Далі. В наших часописах публікується, як важливі, повідомлення, про народження нових держав. Візьму не найдрібніші — Острова Зеленого Рогу — 250 тисяч населення, Суринам — 420 тисяч. А недавно наші газети провели досить шумну кампанію проти виселення 1000 осіб з острова Дієго-Гарсія.

Ми не хочемо применшувати жадної із згаданих подій. Все закономірно і правильно. Але в нас постає питання: чому 600 тисяч кримських татар позбавлені національної території — не тільки не мають самостійної державности, але не мають автономії, не мають навіть права жити на землі предків? Чому цей народ за само лише прагнення повернутися в Крим втрачає таких людей як Мустафа Джемілев — золотий фонд нації”?

ту в Страсбургу повторив цю думку ще в конкретнішій формі. Він сказав: „Було б абсурдом сподіватися, що 200 мільйонів американців цілий час хотітимуть захищати 310 мільйонів європейців від 250 мільйонів москалів.” Ця заява викликала в Європі глибоку реакцію: що станеться з нею, якщо ЗСА змушені будуть відкликати свої війська, які вже 30 років гарантують безпеку Західної Європи?

Події в Португалії є ще одним доказом агресивності Москви і бездіяльності ЗСА. Доля Іспанії починає непокоїти Європу, де в зв'язку зі смертю Франка активізуються комуністи і інші ліві елементи. Якщо ЗСА і тут виявлять бездіяльність, то треба побоюватись, що пересторога Кіссінджера може справдитись.

Тим часом всередині західноєвропейських компартій посилюються внутрішні тертя між комуністами, з яких одні орієнтуються на Москву, а інші на Пекін. У жовтні 1974 р. відбулась нарада 28 європейських компартій, на якій згідно з домаганням Москви прийнято рішення в половині 1975 р. провести у Варшаві загальноєвропейську конференцію. Цей термін уже минув, а конференція й досі не відбулась. Заповіджено, що вона має відбутися на початку 1976 р. Насправді вона мала б відбутися скоріше, бо вже в лютому того року збирається в Москві з'їзд Комуністичної Партії Советського Союзу — КПСС. Тієї європейської конференції домагаються тільки Москва та її прислужниці, партії Східної Німеччини, Болгарії і Чехо-Словаччини. Інші комуністичні партії не поспішають на зустріч. Особливо не хочуть її партії Франції і Італії, які бояться втратити хоч би позірну свою незалежність від Москви. Приготування до європейської конференції затримується передусім внаслідок редагування й перередагування тексту кінцевої постанови про домінацію одних партій над іншими. Югославія визволилась від ідеологічних впливів московської централі, а Китай став другою комуністичною Меккою, яка обвинувачує Москву в „єресі”. Таке саме становище займають партії румунська і іспанська.

Якщо європейська конференція компартій має таки відбутися, то її організатори мусять перед тим погодитися на резолюцію, в якій зазвужувалося б Китай і забезпечувалося б право кожної компартії йти власною дорогою до

соціалізму. Інакше кажучи, те, чого Москва найбільше хотіла б уникнути.

На плянованій конференції залежить найбільше Брежнєву, щоб скріпити централістичну владу Москви у відношенні до інших партій, нав'язати з ними тісніші контакти і підкреслити свої „мирні зусилля”.

Коли пишеться ці рядки, в Португалії зростає небезпека військової революції. Військові відділи у силі 1500 вояків опанували три летунські бази під столицю і виступили проти військ лояльних до уряду і прем'єра Йозе де Азевера. Провідники заколотників домагаються усунення прем'єра і передачі влади лівим політикам з колишнім комуністичним прем'єром Васко Гонсальвесом.

У своїй промові в Господарському Клубі в Детройті Кіссінджер сказав, що ЗСА не можуть далі погоджуватися на советське і кубинське втручання у громадянську війну в Англі (Куба вже має там п'ять тисяч своїх „дорадників”). Додаткова допомога Америки для Заїре свідчить про збільшення побоювань Конгресу ЗСА можливості, що Африка може стати „новим В'єтнамом”.

Світ входить у новий, 1976-ий рік в тривожному настрої з огляду на агресивність Москви. Однак, головною перешкодою Москви в її зовнішній політиці є прагнення комуністичних держав незалежитись від ССРСР, чому сприяє передусім наростання в тих державах націоналізмів і завмирання комуністичної ідеології, переусім серед молоді.

ВЕЛИКА ВТРАТА

Недавно покинула цей світ одна з видатних громадських діячок заокеанської еміграції. Відійшла у вічність бл. п. Олена Лотоцька, засновниця Союзу Українок Америки і співзасновниця СФУЖО. Її втрату найбільше відчули членки-піонерки СУА, яким вона була вчителькою і матір'ю. Але не меншою втратою стало це і для всього українського жіночого руху.

Олена Лотоцька походила з священичої родини Фолисів, яка видала кількох громадських діячів. Тому молода дівчина виростала в громадській атмосфері, яку доповнила наука в Перемиському інституті. Вийшовши заміж за

молодого священика о. Василя Добушовського, виїжджала з ним у 1912 р. до Америки. Тут молода „їмость” заїзналась з недолею наших копальняних робітників. Ставши матір'ю (тут народились її діти Дарія, Юрій і Теодор), вона ще не успіла виховати дітей, коли в 1918 р. епідемія „еспанки” відірвала від неї чоловіка. Молода вдова не заломилась, із завяттям здобула досвід у банківій роботі і стала працювати, як фахівець.

У 1923 р. Олена одружилась удруге. Її чоловіком став Володимир Лотоцький, тодішній редактор „Свободи”. Подружжя замешкало в Джерзи Ситі, де Олена працювала в банку. Поволі увійшла у громадське життя. А коли в 1925 р. треба було спільно з Ганною Чикаленко репрезентувати українське жіноцтво на Конгресі Міжнародної Жіночої Ради у Вашингтоні, Комітет у Нью Йорку доручив їй це. По повороті з Конгресу відбулося в Нью Йорку віче, де О. Лотоцька виступила із словами заохоти до заснування Союзу Українок Америки. Незабаром це сталося, і у першій Управі вона зайняла пост секретарки.

Почалися роки інтенсивної праці. У рр. 1931-33 вона була головою організації. Чи не кожний поважний почин СУА пов'язаний із її особою: замовлення збірки виробів народнього мистецтва в Краю, яка була вперше виставлена на Світовій Виставі в Чикаго, Перший Жіночий Конгрес в Америці у 1932 р., видання єдиного тоді жіночого часопису „Наше Життя” у 1944 р., скликання Першого Світового Жіночого Конгресу у Філядельфії у 1948 р.— все це виходило з її бажання й ініціативи. Вона вміла заохотити жінок і витривати при ділі. У 1943 р. знов стала головою СУА.

Великою заслугою й доказом організаційного хисту Олени Лотоцької було те, що новоприбуле жіноцтво масово вплилося в готову вже організацію, завдяки чому СУА подвоїв число своїх Відділів. Видатною була також її участь у розбудові СФУЖО, де вона працювала як заступниця голови Федерації. І коли в 1965 р. Олена Лотоцька відмовилась від посту голови СУА, то передала своїй заступниці велику, розгалужену організацію. Всі свої сили присвятила тоді Світовій Федерації Українських Організацій (СФУЖО), головою якої була в рр. 1969-1971.

Останні роки свого життя прожила в малому місті в родині свого сина Теодора. До останніх днів цікавилась справами СУА, найбільш виявом чого була її участь у Ювілейній Конвенції в Нью Йорку у 1974 р. Численні членки СУА прибули на її похорон 6 грудня 1974 р. до Коговзу, Н.И. Поховали свою провідницю в монастирі Новий Скит недалеко могили її внука, що був ченцем того чину.

Відійшла від нас людина великого серця і високих громадських прикмет, яка все своє зріле життя провела на службі своїй громади. Вона посвятила всі свої сили українському жіноцтву і тим дала великий вклад у розвиток нашого жіночого руху.

Пресова референтура СФУЖО

25-РІЧЧЯ 14-ГО ВІДДІЛУ ООЧСУ І ОСЕРЕДКУ СУМА В БАЛТИМОРІ

30-го листопада м. р. о год. 3-їй по полудні в Домі Української Молоді в Балтиморі 14-ий Відділ ООЧСУ і Осередок СУМА ім. 1-го Листопада відзначили 25-річчя свого існування ювілейним бенкетом.

Святкування почалося о 10-їй год. ранку в українській католицькій церкві св. Михаїла. О. монс. П. Мельничук відправив Службу Божу в наміренні всіх членів і членкинь ООЧСУ і СУМА. Молодь взяла участь в Богослуженні в одностроях і з прапорами.

О. год. 3-їй до залі Дому Української Молоді прибуло 250 гостей. Обід приготували членкині ОЖ ОЧСУ. Голова Ювілейного комітету та майстер церемонії Андрій Чорний щиросердечно привітав присутніх, представивши голову Осередку СУМА Теодора Кузьмова і голову Відділу ООЧСУ Володимира Стельмаха, делегатів від ГУ ООЧСУ Володимира Мазура і ГУ СУМА Миколу Бочару та голів і делегатів місцевих організацій і гостей.

Відтак господар бенкету п. Андрій Чорний попросив о. монс. П. Мельничука провести молитву, який у привітальному слові сказав, якої молоді хочуть Бог і Україна, і похвалив працю обидвох організацій, побажавши їм якнайкращих успіхів у майбутньому. Господар бенкету згадав померлих членів, пам'ять яких відзначено постановням з місць і одноквлинною мовчанкою.

Святочну промову виголосив Андрій Чорний, згадуючи про історію обох організацій. З другою промовою виступив Теодор Кузьмів, схарактеризувавши працю Осередку СУМА за 25 років. Потім святочне слово забрав голова Відділу ООЧСУ Володимир Стельмах.

„Перед нами видніє, — почав він свою промову, — ювілейна емблема 25-річчя існування наших орга-

нізацій. 25 років в історії — це короткий час, але в життя окремої людини або організації це час доволі довгий. Власне тому ми сьогодні відзначаємо творчу працю нашого Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України, заснованого 14 травня 1950 року.

Чому Оборони Чотирьох Свобід України? Тому, що наш нарід цих свобод не мав і не має. Україну придавив московський Молох, а йому допомагають і наші сусіди. Чи є хтось, хто признав би право нам на свободу і незалежність? Провід нашої Організації у жовтні 1946 року в своєму першому обіжнику писав до всіх людей українського походження: „Український нарід знає, що тих свобод ніхто не принесе йому в дарунок. Він сам мусить боротися за них, і він бореться... Свобода народу приходить тільки як вислід змагу кожної його одиниці”.

Немає сили, яка спинила б наш великий нарід від здійснення його природного права на свободу і незалежність, бо з цим правом із волі Бога людини і народи приходять на світ, і воно дає їм глибокий сенс існування. Чи в першому чвертьсторіччі ми зробили все, що повинні були зробити? Ми зробили те, що могли! Чи на початку другого чвертьсторіччя перспективи кращі, як були в першому?

Так, за 25 років ми вже маємо молодь, яка здобула і здобуває високу освіту. Ліпша її частина горда зі свого українського походження і свідомо своїх завдань супроти поневоленої України.

Ми — частина великої української спільноти, і перед нами ті самі перспективи, що й перед усією українською спільнотою в діаспорі. На початку першого, як і на початку другого чвертьсторіччя в серцях наших горіли й горять слова Великого Кам'яря:

*„Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!”*

Після цієї промови п. Климентій Баб'як склав звіт з діяльності Відділу за 25 років. Звітодавець ствердив, що Відділ ООЧСУ спільно з Осередком СУМА веде активну працю на внутрішньому й зовнішньому відтинках в Балтиморі.

Головну промову виголосив Володимир Мазур, організаційний референт ГУ ООЧСУ, підкреслюючи успішну працю Відділу в Балтиморі. Микола Бочара склав привіт від ГУ СУМА. д-р Ярослав Бернадин, основоположник 14-го Відділу розповів про історію його створення на чолі з Володимиром Ільницьким. Голова Ювілейного комітету дякував кожного промовцеві за їх доброзичливі слова.

З нагоди 25-річного ювілею Комітет одержав від Іх Блаженства Патріярха Йосифа теплий привіт, що його прочитав Андрій Чорний.

Усні привіти склали: о. монс. Петро Мельничук, генерал Петро Самутин, д-р Бернадин від ООЧСУ з Філядельфії, інж. Богдан Саламаха від УККА, проф. Микола Кормелюк від ООЧСУ з Вашингто-

ну, Марія Булавка від Союзу Українок і від Комітету 200-ліття Америки, А. Чорнодольський від Осередку СУМА в Філядельфії, д-р Ярослав Шав'як від УМІ, Теофіль Попович від Пласту, Олег Бенюк від ОДВУ та ін. Крім того надійшли численні письмові привіти від різних товариств і організацій.

Під час бенкету всі присутні вписалися в Пропамятну Книгу.

Треба згадати, що представник ГУ ООЧСУ Володимир Мазур є рівночасно головним председником Української Народньої Помочі, асекураційного товариства, що його ГУ ООЧСУ закликає підтримувати, приєднуючи до нього нових членів.

У мистецькій програмі виступали ансамбль сумівців під керівництвом Теодора Кузьмова, жіночий хор ООЧСУ під управою проф. Миколи Кормелюка при фортеп'яновому супроводі Галини Стельмах, мішаний хор ООЧСУ під управою проф. Миколи Кормелюка.

Пісню „Боже Великий” закінчено ювілейний бенкет.
Володимир Стельмах

55 З 56 ПІДПИСІВ НА ДЕКЛЯРАЦІЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ПІДРОБЛЕНІ

Моллі Фрідмен, відомий графолог твердить після докладної аналізи почерків, що 56 підписів на Деклярації Незалежності, крім його власного прізвища, належать Бенджамінові Франклінові. „Це — моє власне переконання, — заявляє Моллі Фрідмен, — але щодо цього я не сумніваюсь”.

Моллі Фрідмен, яка свого часу встановила автентичність манускрипту Марка Твейна, заявляє, що вона знайшла разючу подібність у підписах „Батьків Америки”. „В буквах „Ві” „Джі”, „Сі”, „Даблю”, натиск руки і стиль разючо подібні. Крапка над „і” в усіх підписах стоїть безпосередньо над цією буквою.

Широковідомий експерт-графолог Лудлов Бейнард заявив кореспондентові „Інквара”: „Я певен, що всі ці підписи зроблені одною рукою. Я не допускаю думки, що так багато різних людей могли б писати абсолютно схожими почерками”.

Місіс Фрідмен з Міжнародного Графоаналітичного Товариства, проаналізувавши почерк Франкліна перед тим, як випущено Деклярацію Незалежності, заявила: „Жадна людина не підписує свого прізвища однаково два рази, але вона виробляє постійний, характеристичний для неї почерк. Наприклад, Франклін писав крапку у вигляді кружка, а його прописні букви часто між собою різнились”.

Вона твердить, що це є міт, буцімто „Батьки Народу” могли зібратися всі разом 4-го липня, щоб поставити свої підписи під Деклярацією Незалежності. Пам'ятаймо, — каже вона, — що це був революційний, бурхливий час, і кожному з них загрожувала б смерть. Зібрання такого числа революціонерів у той час було б не лише небезпечним, але просто неможливим. Напевно Франклін підписав усі ті прізвища за дозволом їхніх власників. Така підробка в тих часах не була протизаконною.”

Ярослав Курдидик

ТАЄМНИЦЯ ВИГРАШУ ЗСА В 2-Й СВІТОВІЙ ВІЙНІ

На книжковому ринку появилася праця Ф.В. Вінтерботема п.н. „Ультра секрет”, у якій переповідається про найбільше досі „засекречену таємницю”, як західні союзники виграли війну з „Державами Осі”, що її очолювала гітлерівська Німеччина, зі своєю найсильнішою, на модерний лад зорганізованою армією. З її початкових успіхів у розгромі польської армії за несповна один місяць, з окупацією Франції і європейського узбережжя аж до північного краю Норвегії, особливо після успішного наступу на СРСР, — створилося було поняття, що проти німецької воєнної машини немає такої сили, яка була б в спроможності її зупинити.

Коли німці сконструювали шифрову машину „Енігма”, якою вони користувалися в усіх своїх бойових операціях, Англії вдалося розшифровувати німецької коди з допомогою сконструйованої своєї власної „контрмашини”, яка мала назву „Ультра”. Цей надзвичайно складний апарат був ділом найкращих англійських техніків та математиків і діяв за принципом комп’юторної механіки. Його приміщено було в місті Оракл ов Бечлей Бакінгемшейр.

Для прикладу, як діяла ця „чудодійна машина”, вистачить навести приклад, коли в Німеччині зорганізовано під командуванням одного із найздібніших німецьких полководців, фельдмаршала Роммеля т. зв. Африканський Корпус вивінуваний кращою панцерною зброєю і перекинуто його в Африку для ведення війни у пустелі. Після початкових успіхів цей Корпус зустріла повна невдача. Справа в тому, що з допомогою розшифровувальної машини „Ультра” фельдмаршал В. Монтгомері знав заздалегідь не лише у найменших подробицях, коли, як і де діятимуть змотиризовані з’єднання Африканського Корпусу, якими силами він розпоряджається і коли поступатиме летунська німецька підтримка, звідки і якою дорогою приходитиме поповнення. І, очевидно, що, відповідно до німецьких плянувань, англійці підготовляли і пускали в дію свої контрпляни.

Так само з допомогою „Ультра” західні полководці докладно знали, як підготовляли німці „бій за Велику Британію”, яку роллю і в якій кількості братимуть в ньому участь німецькі

бомбардувальники, торпедні човни, бойові кораблі і субмарини. Якраз цій предивній машині Англія і Советський Союз завдячують, що, не зважаючи на дуже добре переведену німцями морську блокаду, багатьом конвоям вдавалося Америці перевозити військове постачання.

Вінтерботем пише, що від 1939 до 1945 року союзне командування сиділо неначе „за спиною німецьких грачів у карти” і бачило, якою „стратегічною картою” приготовляються заграбити німці. Кожний шифрований сигнал, передаваний німецьким кодом командувачам німецьких армій або й навіть самому Гітлерові, перехоплювала „Ультра”, і часто в головному штабі Англії знали скоріше якусь заплановану дію, як самі німецькі генерали.

З допомогою „Ультри” англійці знали про всі бойові задуми і пляни „Держав Осі”, причому в багатьох випадках переповідали їх шифровою дорогою своїм союзникам, і на Заході завжди було доволі часу для того, щоб приготувати протиудар і „висковзнутися” із наставленої німцями пастки.

Вінтерботем, капітан летунства ще з Першої світової війни, переїхав у 1930-их роках з Англії до Німеччини, де з доручення англійського військового штабу виконував роллю „найстаршого розвідника”. Він знав прекрасно німецьку мову і говорив навіть із берлінським акцентом, дружив із нацистською знаттю, а коли повернувся напередодні війни з Німеччини, йому доручили бути головним оператором „Ультри”.

Всі ці ревелюційні таємниці перетривали 30 років, і щойно тепер Вінтерботем отримав дозвіл написати свою книжку. При тому, однак, висунули застереження, що він не має права користуватися офіційними документами, які зберігаються в англійському міністерстві військових справ. Отже, те все, що написав він у своїй книжці, це те, що залишилося „зашифроване в його пам’яті”. Військові експерти кажуть, що причиною заборони користуватися офіційними документами є, мабуть, острах, щоб на денне світло не „вийшла дійсна правда”... Тут, мабуть, бралось у першу чергу до уваги, щоб у воєнних мемуарах, які появляються на

книжковому ринку і авторами яких є колишні визначні військовики, не розкрилося, що деякі із їхніх „бойових досягнень” слід віднести не на рахунок їхньої геніяльності, а на рахунок розшифровувальної машини „Ультра”.

Деякі рецензенти книжки Вінтерботема ставлять питання: чи західні союзники виграли б Другу світову війну без допомоги „Ультра”?

І друге, може, ще цікавіше питання: в якому світли показали б усі ці „величини”, коли була б змога прослідити хід минулої війни, використовуючи документи, що їх заборонено розглянути Вінтерботові. Один із критиків запитує: чи тоді „наш ославлений Вінстон Черчилл не примушений був би віддати частинку своєї авреолі тим, що лежать по всіх континентах під хрестами із написами — „Невідомі вояки”?”

СПРАВЖНЄ ОБЛИЧЧЯ ПЕТРА І.

Російська історіографія за царату, а пізніше за большевицького панування, представляла і представляє царя Петра І по-різному. Однак, московським, а зокрема советським історикам завжди імпонувала імперіялістична, завойовницька політика Петра, в якій мав він безсумнівні успіхи: т. зв. Озівські походи проти татар (1695-96), Північна війна з Швецією, зміцнення Росії на Закавказзі, перемога в битві під Полтавою (1709) над союзними шведсько-українськими військами, яка повела допетровську Росію на інші історичні дороги, піднісши в Європі її авторитет до небувалих висот.

Як твердять советські історики, царювання Петра І мало для України „прогресивне значення”, бо це ж він з 1907 р. провадячи централістську політику, поставив при українському гетьманові свого резидента-наглядача, 1722 р. створив Малоросійську Колегію для контролю за діяльністю гетьмана і генеральної старшини, обмеживши автономію України. В II томі УРЕ під гаслом „Петро І” сказано (ст. 116-117): „Внаслідок успішної зовнішньої політики Петра І частина України, що в 1654 році була возз'єднана з Росією, звільнилась від загрози турецького, шведського поневолення, зокрема зазнала краху спроба зрадника Мазепи повернути лівобережні українські землі під владу шляхетської Польщі. Лише невдала для Росії війна 1710-11 р. проти султанської Туреччини тимчасово затримала возз'єднання Правобережної України з Лівобережною Україною.”

Про численні селянсько-козацькі повстання проти деспотичного правління Петра на Україні советські історики згадують лише кількома словами.

Тоді Шевченко називав Петра І „катор України”.

Цікаву характеристику Петра І знаходимо в на-

писаній і виданій у Берліні в 1921 р. повісті зліквідованого большевиками російського письменника Бориса Пільняка п. н. „Его Величество Клеоб Питер Komondor”. Ось короткий уривок з цієї повісті:

„... Людина, радість душі якої була в діях. Людина із здібностями геніяльними. Людина ненормальна, завжди п'яна, сифілітик, неврастенік, що періодично мав неврастенічні випадки туги і шалю. Монарх, який ніколи, ні в чому не вмів себе обмежувати, володіти собою — деспот. Людина, яка абсолютно не мала почуття відповідальності, зневажала все, до кінця життя не зрозуміла ні історичної логіки, ні фізіології народнього життя. Боягуз. Наляканий дитинством, зненавидів старовину, прийняв безкритично нове, жив з чужинцями, які з'їхалися на легку наживу, перейшов казарменне виховання, звичай голландського матроса вважав за ідеал. Людина, яка до кінця своїх днів залишилась дитиною, що найбільше полюбила гру — і грала все життя: у війну, в кораблі, в паради, в собори, ілюмінації, в Європу. Цинік, який зневажав людину і в собі, і в інших. Актор, геніяльний актор. Імператор, який найбільше кохався в дебоші, оженився з проституткою, наложницею Меншікова — людина з ідеалами казарм.

Тіло Петра І було величезним, нечистим, дуже пітливим, тонконогим, проїденим алкоголем, тютюном і сифілісом. З літами на його округлому, червоному, баб'ячому обличчі пообвисали щокі, здригали червоні губи, звисли червоні і з-поза них дивилися божевільні, п'яні, дикі дитячі очі, такі самі, якими дивиться дитина на котеня, заштрикуючи в неї голку або прикладаючи розпечене залізо до п'ятачка сплячої свині.

Не може бути інакше — Петро не розумів, коли душив свого власного сина. Тридцять років воював — бавився у божевільну війну тільки тому, що підросли „потішні”*) і флоту було затісно на Москві-річці і на Преображенському ставу. Ніколи не ходив — завжди бігав, вимахуючи руками, клішоногий, наслідуючи своєю ходою голландських матросів. Одягався брудно, без смаку, не любив змінювати білизну. Любив багато їсти, і в руках — величезні руки були масні і моголясті...”

Таким представляє Петра „Великого” письменник, дослідник його епохи, якого ідеалізують і ідеалізували російські історики і письменники, зокрема „сонце російської літератури” Олександр Пушкін у своїй поемі „Полтава”. Сталін, якому Петро І імпонував, багато в чому його наслідував, і на догоду цьому кривавому тиранові написав роман п. н. „Петро І” Алексей Толстой, в якому знаходимо багато схожості з царем-тираном.

В. С.

*) „Потішні” — насильно відібрані від батьків діти, яких Петро, ще сам бувши дитиною, безжалісно муштрував, підготовляючи собі майбутню гвардію. — Ред.

Олександр Дорда

МОСКОВСЬКІ „БОЛЬШОЙ ТЕАТР” — І МИ ТАМ

Нашим співакам і співачкам, що виростили на чужині, не годиться бути просто співаком чи співачкою, а обов'язково треба бути „світової слави”, чи в найгіршому випадку „національними”! Чим собі заслужила, наприклад, п. Андреадіс на такі епітети? Чи може виступами в світових оперових театрах як Метрополітен, Кольон, Ля Скаля, Опера Комік? Як справді світової слави Соломія Крушельницька, тенор Міро Скаля, що співав у Кайзерлявтерні, Мадрид, Брюсселі? Як Євгенія Зарицька, що співала на концертах Гіндеміта в Швейцарії? Ні, Галина Андреадіс з успіхом співала на наших академіях, на концертах, влаштовуваних нашими людьми доброї волі, що часто мало спільного мали з музикою. Про свої ж виступи в різних європейських операх одночасно в одному сезоні писала вона сама або режисер, що її тими „репортажами” лише змішав. Такі ж самі „шорт сторіс”, писані тими ж руками, поставили її після виступів в австралійській „державній опері” (в котрому місті є державна опера в Австралії?) на друге після Джоен Сатерленд місце. Але з тих невинних жартів може було б тільки сміятися.

14-го грудня в почитному щоденнику „Свобода” появилася на першій сторінці зліва, прикрашена клішею, невідписана нотатка про виступ Галини Андреадіс в московському „Большому Театрі”.

Пані Андреадіс відповідає за свої вчинки, і годі накидати їй погляди українського патріота, а її виступ в московському театрі, як і інші неперевірені виступи в Європі чи Австралії, нас зовсім не обходять. Її можна писати для свого розголосу доти, поки в нас немає музичного бюро або ж бодай постійних музичних експертів у нашій пресі. А читачам вільно сприймати такі вістки, як самі хочуть. Хочуть вірити, що співачка могла дістати ангажемент до всіх європейських опер одночасно в одному сезоні чи інші не позбавлені фантазії вибрики несумлінного режисера.

Проте, останню нотатку в „Свободі” неможливо обминути скептичною усмішкою, тим більше, що „Свобода” це справді український щоденник.

Не диво, що після появи тієї нотатки українські читачі з обуренням її коментували, бо газета, в якій появилася та нотатка, не може собі дозволити потурати співацці, яка за всяку ціну хоче слави. Вирінає питання: хто прийняв цю нотатку з фотографією якихсь московських дядьків, що за словами співачки є просто ренегатами. І, пускаючи до друку, подумав, як сприйме такого роду переоцінку вартостей читач? Бож зовсім недавно цей шатріотичний щоденник досить стримано поставився до іншої співачки, що з того „Большого Театру” втекла на Захід, після негативної оцінки її американським критиком, заступаючи думку, що не все, що походить з ССРСР, мусить бути добре.

Останні спектаклі „Большого” показали невисоку якість голосів, ще гіршу школу, застарілі режисерські засоби. Про це писали, зрештою, і французькі критики. І самі знаємо, що за залізною заслоною не лише театр, але й жіноча мода відстає від решти світу на добрих 50 років. Тому український читач, який поважає і любить свою пресу, волів би більше уваги до загальних справ, як до поодиноких осіб, яких невідповідальні виступи треба було б брати під найбільшувальне скло. Кожному ясно, що намова написати чи й написання тієї нотатки не самою співачкою, а якимсь „дорадником”, з одного боку показує, що якась там співачка жидівського роду може тікати з „Большого”, а українка сама туди йде і ще тим вихваляється... Такою сутестією москалі хочуть убити двох зайців — підсилити стан кипіння, викликаний їхніми „культурно-обмінними” виступами на цьому континенті, а з другого боку — рятувати опінію „Большого”, який, не знайшовши захоплення ні в американців, ні в канадців, може знайде приклонників у малоросів чи спангелечених емігрантів, з яких і складається часто публіка на екзотичних советських виступах. Це ж за умовою „детангу” навіть модно.

І тому наш заслужений щоденник мусить свою помилку направити, а пані Андреадіс — витягнути відповідні висновки з неохоти українців її слухати, коли б їй прийшла охота співати для нас. І також просимо редакцію не містити обіцяних „ширших інформацій” про її спілкування з московським театром, це річ бо нецікава.

СПРАВА ЛЮБИ МАРКІШ

Під час міжнароднього переслухання ім. Сахарова влаштованому в жовтні м. р. у Копенгагені, порушено справу медичних експериментів на людях в ССРСР. Як свідок виступила колишня советська громадянка Люба Маркіш, на якій переводилось досліди під час її студій в Московському університеті в 1968 р.

Керівник лабораторії Прежецький доручив Л. Маркіш синтезування хлоретиль-меркаптан, газу зближеного до муштардового (іприту) трійливого газу. Кваліфіковані хеміки при роботі з цим газом у вентильованому приміщенні носять маски і охоронне убрання. Люба Маркіш заявила, що під час праці вона не мала охоронного вбрання і керівник лабораторії не сказав їй, що цей газ дуже трійливий. Вентиляція діяла лише 40 хвилин, після чого Люба Маркіш отруїлась.

В справі Люби Маркіш відбувся в Москві суд, на якому стверджено, що вона захворіла з вини адміністрації. Її здібність до праці зменшилася на 60-70%. У спеціальних шпиталях, в яких вона боролася за життя, Люба Маркіш бачила численні жертви таких „наукових” експериментів. Найбільш злочинні були експерименти, що їх переводилось на вагітних жінках в хемічних лабораторіях недалеко

В. С-ко

РОЗБАЗАРЮВАННЯ НАРОДНИХ ГРОШЕЙ

„Занадто загальні стандарти і надміру щедра допомога загрожують добре подуману програму зробити джерелом прибутків для людей, які не хочуть працювати.” — заявляє відомий економіст Кеннет Томлінсон в грудневому числі „Рідерс Дайджесту”.

Останньої весни, коли рецесія досягала свого вершка, в повіті Кюмберленд, Нью Джерзі, з-поміж членів професійної спілки одягових робітників було 1500 безробітних, хоч президент Марк Менюфекчер Компані змушений був розірвати цілий ряд контрактів, бо не міг знайти в тому повіті робітників, які обслуговували б машини на його підприємстві. Президент цієї компанії давав оголошення в місцевих газетах, звертався до відповідних установ, але — марно. „Така є система, — заявив він з гіркістю. — Пощо йти до праці, коли ви можете сидіти вдома і одержувати тижнево 90-100 звільнених від податку доларів на чеки безробітного?”

Очевидно, крайньо несправедливо було б стримувати допомогу для робітників, які втратили працю не зі своєї власної вини і хочуть та можуть працювати. Але при зростаючому числі населення існуюча система підриває економіку країни.

В Огайо учень гайскулу був звільнений з вечірньої праці на фабриці в січні місяці. Він продовжував ходити до школи і одержував місячно 150 доларів як компенсацію за безробіття.

Звільнений з праці в Філядельфії, молодий

міста Калініна. Деякі з тих жінок вмерли, деякі народили дітей-калік, яких їм негайно відібрано. Тільки через щасливий збіг обставин вирвано Любу Маркіш з пазурів смерті.

КГБ підслало до Маркіш агентів, які їй вияснивали, що в ССРСР мусять робити такого роду експерименти, бо Захід робить їх більше і значно небезпечніші. Ціль цих експериментів, як каже Люба Маркіш, створення різних поземів фізичної витривалости. Любі Маркіш пощастило дістати візу і виїхати до Ізраїлю. З собою вона взяла ряд матеріалів, щоб видати в Ізраїлі книжку, але ті матеріали викрадено в Москві. Одначе, вона готується написати цю книжку, щоб поінформувати Захід про советські наукові експерименти.

Справа Люби Маркіш набрала світового розголосу.

Яр. Гр.

робітник-зварювач поїхав на літо до Атлантик Сіти, де за одержувані як безробітний чеки весело провів час із своїми приятелями. Протягом більше як року він одержував тижнево звільнених від податку 91 долар і до того ж нелегально доробляв як бартендер.

Таких прикладів можна було б навести дуже багато. Минулої зими протягом тижня з Нью Йорк Стейту вислано до Флориди 12234 чеки для допомоги безробітним, до Пуерторіко — 7939 і Південної Каліфорнії 5457. У стейті Вашингтон, де особливо високе безробіття, 30% із 140.000 осіб „законно” одержують допомогу, фактично не маючи на це права. Колишній секретар Здоров'я, Освіти і Забезпечення, Вілбур Коген заявив: „Ми крок за кроком зближаємося до катастрофи, орієнтуючись на британський досвід, де система допомоги стає для країни нещастям”.

Виданий під час Великої Депресії закон змушує стейти платити компенсацію робітникам і службовцям, які втратили працю не зі своєї вини. Стейтові фонди забезпечення на випадок безробіття фінансується зі спеціальних податків на підприємства і нормально підвищується у фірмах найбільше загрожених безробіттям.

Наприкінці 1960-их років ухвалено в кожному стейті щонайменше 26 тижнів, а в багатьох випадках і більше допомоги на безробіття. В 1970 р. Уряд і Конгрес ухвалили надзвичайну федеральну допомогу на безробіття: коли в державних масштабах воно досягає 4.5% протягом трьох місяців, стейтова допомога має бути продовжена максимум до 39 тижнів. На початку 1975 р., коли рецесія стала дійсністю, Вашингтон підвищив надзвичайну допомогу до 65 тижнів.

Тим часом стейти поширювали можливості і суми допомоги. У Мічигені, наприклад, максимум допомоги на безробіття підвищено до 136 дол. на тиждень. Робітники у 19 стейтах мають право на допомогу у випадку безробіття, коли вони втрачають працю, що давала їм менше як 500 дол.

Внаслідок всього цього Департамент Праці констатує, що один з кожних шістьох амери-

канських робітників діставав допомогу в 1975 р. на загальну суму 15.7 мільярда доларів, майже стільки, скільки виплачено на допомогу протягом перших двох десятиліть діяння програми. Не дивно, що для допомоги безробітним фонди в 9 стейтах вичерпано, а ще в 20 стейтах вичерпаються в наступному році.

Безпосереднім результатом такої політики є підвищення цін на одяг, харчові продукти і обслугову, бо підприємці переносять зростаючий тягар податків на широку публіку. До того ж надмірна допомога на безробіття для тих, хто на неї не заслуговує, підриває етичні засади серед робітництва, які є підвалиною величі Америки.

Який же вихід з цієї ситуації?

Позбавляти допомоги на безробіття тих робітників і службовців, які добровільно залишають працю. Розв'язати проблему сезонних робітників і пенсіонерів. Щороку протягом шістьох місяців жінки (здебільшого дружини працюючих мужів) працюють як збирачі овочів у стейті Вашингтон. Коли минає сезон збирання овочів, вони одержують допомогу на безробіття протягом решти року. 65-річний робітник, що працював на фабриці в Род Айленді, покинув працю, знаючи, що він діставатиме місячно 700 дол. пенсії і чек із системи Совшел Секюріті. Крім того, він щотижня одержуватиме 94 дол. як безробітний.

Жінки, які кидають працю з тієї причини, що їхні мужи переїжджають на інше місце роботи, ще більше ускладнюють проблему. На Середньому Заході одна жінка покинула працю бухгалтера, оскільки її муж перейшов на іншу роботу в Каліфорнії. По якомусь часі вона стала одержувати там компенсацію за безробіття.

У 39 стейтах робітники, звільнені за погану поведінку, одержують допомогу на безробіття після періоду дискваліфікації, у 12 стейтах по двох тижнях після звільнення. У Вашингтоні, Д.С., оператор на елеваторі у престижному готелі втратив працю після того, як у п'яному стані танцював у лобі під час виконання своїх обов'язків. Банківський касир був звільнений за фальсифікацію аплікації, щоб приховати свою кримінальну минувшину. Робітник складу медичних препаратів був усунений з роботи, бувши спійманий на крадіжці. Всі ці

три особи одержують допомогу на безробіття після короткого періоду очікування.

В стейті Нью Йорк і Род Айленд страйкарі дістають допомогу на безробіття після визначеного періоду покарання. Протягом 1971-72 рр. страйку проти Нью Йоркської Телефонної Компанії 43 мільйони доларів виплачено страйкарям. Хоч закони в інших стейтах забороняють безпосередню допомогу страйкарям, професійні спілки часто знаходять дороги, щоб оминати цю заборону. В Меріленді останнього року професійна спілка, що представляє лише 10% робітників у фабриці, проголосила страйк. Робітники, не зв'язані з цією спілкою, відмовились переступати лінію пікетування, заявляючи, що вони побоюються насильства, і одержували допомогу на безробіття.

В Дистрикті Колумбія протягом останніх п'яти років розкрито 1600 випадків фальшування при визначенні допомоги на безробіття. Лише в одному випадку судово покарано спричинника фальшування.

Сучасна система компенсації за безробіття часто заохочує одержувачів допомоги не працювати. Департамент Праці стверджує, що лібералізація допомоги безробітним заохочує кругло 800.000 людей одержувати допомогу замість працювати. Роберт О. Снеллінг, голова найбільшої в Америці агенції для підшукування праці, заявив: „Занадто щедра допомога на безробіття є найпершою причиною того, що тепер не так тяжко знайти працю, як знайти робітників, які її виконували б”.

Якщо програма компенсації безробітних має сприяти справедливій допомозі тим, хто на неї заслуговує, громадяни з почуттям відповідальності перед державою мусять перебооти впливи заінтересованих у практикованій нині програмі груп та бюрократів, щоб покінчити з розбазарюванням народніх грошей. Найбільш ефективний засіб для того, щоб досягнути цю мету, масово висилати листи до Президента і конгресменів.

 УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ!
 — ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВАШУ ПОЖЕРТВУ
 НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ?

ЧИ СКАПТУЛОС АМЕРИКА ПЕРЕД „ТРЕТИМ СВИТОМ“?

Недавно американський амбасадор при ООН у Нью Йорку, Деніел Мойніген, вніс проєкт резолюції в справі амнесії для всіх політичних в'язнів у всіх державах, членах ООН, а є їх тепер 142. Цю резолюцію передано до комітетів: Соціального, Гуманитарного та Культурного, які недавно спонзорували арабську резолюцію про засудження сїонїзму, як расизму. Цю резолюцію асамблея ООН схвалила великою більшістю.

Мотивуючи своє внесення Мойніген підкреслив одностороннє становище багатьох членів ООН, головнo новостворених держав, що засуджують тільки політичні переслідування в Іспанії, Чіле й Південній Африці, але поминають комуністичні країни й держави „третього світу“, тобто Африки, Азії й Південної Америки, де панує диктатура.

Большевики зразу ж заперечили право ООН втручатися в їхні внутрішні справи, бо „совєтське правосуддя найбільш гуманне“. Одначе, большевики раз-у-раз втручаються у внутрішні справи всіх країн світу, викликаючи заворушення, страйки, атентати на представників влади, а коли карають комуністичних агентів за їхні злочини, тоді не тільки комуністи, але й всі „рожеві“ ліберали підносять несамовитий вереск, як це було недавно після засуду на смерть еспанських комуністів, що вбили поліцистів. Чому світ мовчить після численних присудів смерті в комуністичних, азійських і африканських країнах після жакхливих масакр терористами мирного населення?

Здавалося б, що ця американська резолюція відхилить заслону жакхливого терору у країнах комуністичної диктатури та „третього світу“, що довгі роки боролися за свободу, але коли вже мають свої держави, то завели диктатуру диктаторських клік, що переслідують своїх земляків гірше від колоніальних режимів!

Здавалося б, що ми зможемо розкрити на терені ООН московський геноцид в Україні, який спричинив знищення 30 мільйонів українського населення і запроторив мільйони українців на Сибір та Казахстан. Хоч Міжнародня Амнесія подала політв'язнів у ССРСР на 10.000, дисиденти говорять про два з половиною мільйони

політв'язнів під сучасну пору. За часів Сталіна було понад 12 мільйонів політв'язнів у тюрмах і таборах примусової праці в ССРСР, при чому найвищий відсоток політв'язнів був з України, про що стверджують усі ті люди, яким пощастило вирватися у вільний світ.

Одначе, большевики, що були фактично авторами протесїонїстичної резолюції, змобілізували країни „третього світу“, щоб сторпедувати американську резолюцію в справі амнесії всіх політв'язнів. Арабські держави внесли додатки до цієї резолюції в обороні політичних терористів, спрямовані проти Ізраїлю, Іспанії, Чіле та Південної Африки. Тому представник Америки, Л. Гармент, відкликав цю резолюцію, бо її перетворили у зброю проти союзників Америки. Америка скаптулювала перед державами „третього світу“, що ними дуже спритно маніпулює Москва. Згадати б ембарго на арабську нафту в 1973 р., п'ятикратне піднесення ціни на нафту та антисїонїстичну резолюцію. Хоч Америка найбільше причинилася до створення й фінансування Об'єднаних Націй, утримує їх у Нью Йорку, вона втратила вплив на їх політику. На всіх 142 членів ООН Америка має лише біля 50 голосів.

Літописець

СКІЛЬКИ Є АМЕРИКАНСЬКИХ ПАТРІОТІВ?

За рік перед 200-річним ювілеєм Американської Революції постало питання, яке вимагає негайної відповіді. Чи треба було протестувати проти Гербового Акту 1765 року? Чи треба було імпортований британський чай викидати в бостонську пристань? І нарешті — коли вибухла війна, чи мали колоністи залишатися льяоялістами чи підтримувати патріотичну міліцію?

Ці питання і ще декілька інших надруковані були на червоних, білих та блакитних бальотах і роздані в Бостоні відвідувачам на виставці, присвяченій 200-річчю Революції. Відвідувачі мали відповісти, чи вони підтримували б патріотів, Британську Корону чи залишалися б неутральними. Результати цього опитування обчислено з допомогою компютерів.

3100 бальотів принесли несподівані відповіді: 44% відвідувачів виставки підтримали б патріотичну справу, 27% підтримали б льяоялістів і 29% залишилися б неутральними. Бетті МекГлоан, директор виставки, заявила: „Я була дуже здивована, довідавшись, що не всі опитувані особи — патріоти“.

Іван Левадний

ДЕКАБРИСТИ

Бурхливі події в Росії і на Україні наприкінці першої чверти минулого століття — рух декабристів, діяльність таємних товариств, повстання на Сенатській площі в Петербурзі і похід Чернігівського полку на Київ були вислідом занесення на російський ґрунт волелюбних ідей, які ширились на Заході, хвилюючи уми передових людей.

Під час воєн, що їх провадила Росія в коаліції з іншими європейськими державами проти Наполеона, російській армії доводилось перебувати в різних країнах Заходу — Австрії, Німеччині, Франції, де молоде покоління офіцера, серед якого було багато українців, білорусів та представників інших народів, запізналось з кличами і визвольними рухами західного світу, де були живі ідеї недавньої визвольної війни в Америці та гасла Великої Французької революції.

Повернувшись назад, воно відразу відчуло велетенський контраст між життям на Заході і в Росії з її системою кріпацтва, наругою над людською гідністю і пануванням людини над людиною. Останні роки царювання Олександра І, що позначились підсиленням реакції, диктатурою царського улюбленця Аракчеєва і запровадженням нової форми пригнічення у вигляді військових осель, викликали щораз більше незадоволення.

Росія і Україна стали вкриватись мережею конспіративних організацій, масонських лож, таємних політичних товариств, які ставили своїм завданням боротись з деспотичними порядками в Росії різними засобами, навіть шляхом революції.

У 1816 році молоді офіцери росіяни й українці Олександр та Микита Муравйови, Сергій Трубецький, Михайло Лунін, Сергій та Матвій Муравйов-Апостоли заснували перше таємне товариство „Союз Порятунку” або „Товариство Вірних Синів Батьківщини”. Пізніше до них долучились Павло Пестель та інші. Союз налічував 30 членів і метою своєю ставив боротьбу за створення конституційної монархії і скасування кріпацтва.

У 1818 році заснувалась у Полтаві масонська ложа, до якої ввійшли українські шляхтичі

Кочубей, Тарковський, переяславський провідник дворянства Василь Лукашевич і батько нової української літератури Іван Котляревський. Інша подібна ложа виникла в Києві.

З полтавської ложі на початку 20-их років виросло таємне політичне „Малоросійське товариство”, що його очолив Василь Лукашевич. Воно мало на меті незалежнення України від Росії. У „катехизисі” товариства на запитання „Де сходить сонце?” стояла відповідь: „У Чигирині”. Згадка про колишню славу столицю Богдана Хмельницького та Петра Дорошенка і вказівка, що звідти зійде сонце для України, віддзеркалювали національно-політичні ідеали товариства, яке своїм завданням ставило змагання за відокремлення України від Росії і можливу федерацію з Польщею.

У 1818 році виник „Союз Благоденства”, що об'єднав коло 200 членів з Петербургу, Москви і головної квартири Другої російської армії в Тульчині на Україні. На нараді, „Корінної Управи” (керівного органу) в 1820 році на доповідь Павла Пестеля всі одногосно висловились за республіканську форму правління в майбутній державі і визнали, що основною силою для здійснення перевороту має бути армія. Проєкт Пестеля дістав назву „Зелена Книга”.

Щоб полегшити відсів ненадійних членів, з'їзд „Корінної Управи” 1821 року в Москві проголосив союз розв'язаним, і на його основі постали Південне Товариство в Тульчині на Україні і Північне — в Петербурзі.

До Південного Товариства, поділеного на три управи, входили офіцери розташованих на Україні частин 2-ої армії. Серед керівників Васильківської управи були три брати-українці Сергій, Матвій та Іполіт Муравйови-Апостоли, а також Михайло Бестужев-Рюмін, до Кам'янської управи належали Сергій Волконський (у майбутньому — приятель Шевченка) і Василь Давидів. Централя була в Тульчині, її очолювали Павло Пестель і Олекса Юшкевський.

На першому з'їзді Південного Товариства в січні 1822 року в Києві Павло Пестель виголосив програмовий трактат, згідно з яким Росія мала бути проголошена республікою, кріпацтво скасовувалось, селян звільнялось з землею, станові привілеї уневажнювались, усім забезпечувалось громадські свободи слова, збо-

рів, друку, віровизнання, рівність перед законом і на суді, вільність пересувань і вибору професії. Всі чоловіки від 20 років діставали виборче право. Російським парламентом мало бути однопалатне віче з законодавчими правами. Виконавча влада надавалась Державній Думі з п'ятох членів, що їх обирало народне віче на 5 років. Кожного року вибував один член і на його місце обирався інший. Член, що перебував останній рік, ставав головою Думи і президентом республіки. Третій державний орган — Верховний Собор мав складатись з 120 членів, вибраних досмертно з регулярною оплатою. Його завданням було стежити за точ-

ним виконанням конституції. Демократичний устрій мав бути однаковий на всіх теренах і всі народи Росії одержували цілковиту рівність з росіянами. Польщі надавалось право відокремлення, але Пестель сподівався, що вона також візьме участь у перевороті і запровадить у себе подібні революційні перетворення.

Південне Товариство було проти Установчих зборів і за диктатуру Тимчасового Верховного революційного правління, яке після перевороту мало перебрати владу і запровадити заздалегідь розроблений конституційний устрій.

На другому з'їзді Південного Товариства в 1823 році проєкт Пестеля був схвалений і в

**ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!**

*ВСЕЧЕСНИШИЙ ІЄРАРХІЙ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, УКРАЇНСЬКИМ УСТАНОВАМ
І ОРГАНІЗАЦІЯМ, НАШОМУ ЧЛЕНСТВУ І ВСЬОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ*

переслалася

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“**

в Ньюарку, 734 Санфорт Еве., Ньюарк, Н. Дж. Тел.: 373-7839 або 373-4494
**ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА — ЩАДІТЬ СЬОГОДНІ!
КОРИСТАЙТЕ З КОРИСТЕЙ І ПОСЛУГ КРЕДИТИВКИ!**

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

“САМОПОМІЧ”

В НЬО ЙОРКУ

Позички особисті і гіпотечні (моргеджі) на низькі відсотки
до сплати в догідних ратах.

Дивіденди від членських оцадностей

5¼% — \$5.88

якщо не вибираєте чвертьрічної дивіденди.

Self Reliance (N. Y.) Federal Credit Union
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЩАДІТЬ УЖЕ СЬОГОДНІ
УКРАЇНСЬКА
ЩАДНИЧО - ПОЗИЧКОВА СПІЛКА "ПЕВНІСТЬ"
У ЧІКАГО

платить чвертьрічно найвищі відсотки від опадностей,
а саме: $5\frac{1}{4}\%$ від звичайних щадничих конт,
 $6\frac{1}{4}\%$ до $7\frac{3}{4}\%$ від щадничих сертифікатів
у річному відношенні.

Кожне щадниче conto забезпечене Федеральною Урядовою Агенцією F. S. L. I. C. до суми
40,000.00 доларів.

Спілка уділяє позики на купню домів (мортгеджі), приймає рахунки за газ, електрику, теле-
фон і воду, видає чеки, грошові перекази (моні ордери) та подорожні чеки.

Користайтеся з вогнетривалих скриньок за низькою оплатою для переховування документів
чи інших вартисних речей!

Солідна, чесна, скоро і фахова обслуга.

Спілка оплачує кошти поштової пересылки,

ТОМУ ЩАДІТЬ ЧАС!

КОРИСТАЙТЕ З ПОШТОВИХ ПОСЛУГ!

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ У ВСІХ ФІНАНСОВИХ СПРАВАХ!

Годяни праці:

Понеділок 9 — 3 по полудні
Вівторок 9 — 3 і 6 — 8 вечором
Середа — закрито

Четвер 9 — 3 по полудні
П'ятниця 11 — 8 вечором
Субота 9 — 1 по полудні

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

932-36 N. WESTERN AVE.

Tel.: (312) 772 — 4500

CHICAGO, ILL. 60622

СТЕИТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"БУДУЧНІСТЬ"
У ДЕТРОИТІ

СЛУЖИТЬ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІ-
ЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИКИ НА АВТА, ДО-
МИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО
10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧКОВЦЯ.
ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ $5\frac{1}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.

Опадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT

4641 Martin Ave.
Detroit, Mi. 48210

3011 Caniff
Hamtramck, Mi. 48212

Tel.: 842-5411

ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА
В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

ВИДАЄ ПОЗИКИ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГА-
НІЗАЦІЯМ СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І ДЕШЕВИМ
КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ ЧЕКАМИ, УДІЛЯЄ
НАЙДЕШЕВШИЙ КРЕДИТ НА АВТА,
МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.

СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Майно кожного вкладчика чи позичкодавця
забезпечене.

Приймає опадності і платить $5\frac{1}{2}\%$ дивіденди.

Безплатне забезпечення опадностей.

Безплатне життєве забезпечення
до 2.000 дол.

Адреса:

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703

Tel.: 914-965-8560

1824 році одержав назву „Руська Правда”.

Північне Товариство очолював Микита Муравйов, у проводі були теж Михайло Лунін, Сергій Трубецький, Євген Оболенський. Проект конституції майбутньої держави розробив Микита Муравйов. Він був за Установчі збори і проти диктатури Тимчасового Верховного правління та диктаторського запровадження революційної конституції, вважаючи, що лише Установчі збори можуть скласти чи схвалити проект конституції. За проектом Муравйова Росія мала стати конституційною монархією з федеративним устроєм. Поділ мав бути здійснений подібно як у З'єднаних Штатах Америки за територіальним, а не національним принципом. Росію передбачалось поділити на 15 федеративних одиниць, що носили б назву „держав”. Серед них мала бути Чорноморська держава зі столицею в Києві і Українська держава зі столицею в Харкові. Кріпацтво і станові привілеї касувались. Проголошувалось рівність усіх перед законом і судом. Селяни мали одержати присадибну землю і по дві десятин орної землі, решта лишалась власністю поміщиків або держави. Встановлювалось двопалатну систему з місцевим парламентом у кожній „державі”. Верхньою палатою в „державі” ставала Державна Дума, нижньою — палата виборних депутатів „держави”. Федерацію об'єднувало народне віче — однопалатний парламент, якому мала належати законодавча влада. Вибори до всіх урядових установ обумовлювалось мажоритарним цензом від 500 карбованців. Виконавча влада надавалась імператорові — верховному урядовцеві. Він не мав законодавчої влади, але міг затримати на деякий час схвалення такого чи іншого закону і передати парламентові для повторного розгляду. Забезпечувалось свободою слова, друку, зборів, віровизнань, пересувань. Майже всі державні посади ставали виборні. Військові оселі ліквідувались.

(Продвж. в наст. числі)

ГЛОБАЛЬНИЙ ГАВКІТ

(Фейлетон)

Колись у нашому селі в дядька Семена був здоровенний і злий собайло на ім'я Британ. Бувало, коли б не загавкав, зразу йому в унісон починали гавкати всі собаки. Від того гавкоту не раз аж голова ходором ходила, а вуха приходилось затицати пальцями, щоб не чути того гавкоту, особливо пискливих малих цуциків.

Аналогічно, як з тими собаками, сьогодні мається справа у міжнародній політиці.

Лежить собі в „краснозоряному” Кремлі здоровенний московський вовкодав, час від часу зривається, нюшить навколо і здійсмає гавкіт. Ось знаючись він китайця, і загавкав:

— Гав-гав-гав! Проклятий Мао! Поганий Чжу Ень-лай! Розбивачі комунізму! Роздмухувачі війни! Імперіяліст!.

Сателітні собачки, зачувши гавкіт кремлівського барбоса, давай і собі наввипередки гавкати і ляяти китайців на всі лади.

Повертеться кремлівський вовкодав в іншу сторону і, звітривши американця, піднімає знов гавкіт:

— Капіталістична акула! Імперіяліст! Міжнародний інтриган!

Зразу ж в цю сторону повертаються сателітні собачки і дають волю своїм мордам.

Приснитись у сні московському барбосові „український буржуазний націоналіст”, скочить, наче хто йому паприки під хвіст насипав, і заскавулить, загарчить:

— Вороги народу! Прокляті бандьори! Трупами криниці наповнювали! Гітлерівське охвістя! Наймити капіталістів! Фашисти!

В цю мить вискочить ціла тічня наських цуциків та наробить і собі такого дзякоту, що не допусти сила небесна! Аж вуха глухнуть. Подайте їм лише „буржуазного націоналіста” — миттю розірвали б його на шматки.

Не подобається московському собацюзі сіоніст, зразу ж його расистом обреше, а сателітним собаченяткам лише подай таку оказію.

Буває частенько, що й західні соціалістично-ліберальні песики залюбки допомагають червоному кремлівському псові. Особливо, коли йдеться про Іспанію, Чіле чи Південну Африку. Гавкають до знуди на „фашистів” і „диктаторів”. І не знають, що якраз найшкараднішого фашизму і найгіршої диктатури треба шукати у свого диригента — кремлівського вовкодава.

Навіть й у нас такого роду собачки не переводяться. Ну, що ж, живемо в добі лібералізму і прогресу, то ж лібералізуємось і прогресуємо також. Доволі пасти задніх! **Панько Незабудько**

ВИПРАВЛЕННЯ

В грудневому числі „Вісника” в „Листі молоді до Патріярха” через прикру коректорську помилку неправильно подано ім'я Голови Головної Управи СУМА. Треба читати: Мпрослав Шмігель. Просимо вибачення. Ред.

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defence of Four Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly except July and August, when bimonthly.

Second class postage paid at General Post Office, New York, N. Y.

Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station, New York, N. Y. 10003.